

HRVATSKI VOJNIK

PRINTED IN CROATIA

0 1 6 0 9

ISSN 1330 - 500X



9 177133 0150003

EUR 2,10 / CAD 3,00 / AUD 3,30 / USA 2,00 / CHF 3,50 / SLO EUR 1,80 / SEK 17,00 / NOK 17,00 / DKK 15,50 / GBP 1,30

RAZGOVOR

BRIGADIR ZDRAVKO ANDABAK

ZAPOVEDNIK SREDIŠNJICE ZA
UPRAVLJANJE OSOBLJEM

GOMBR

TOPNIČKO-RAKETNA BOJNA

OPREMANJE MORNARIČKIH DESANTNIH SNAGA

II. prvenstvo OSRH
u krosuDOBRI
I PO LOŠEM
VREMENUKadeti o projektu "Kadet"
ZADOVOLJNI IZBOROM
I SPREMNI ZA IZAZOVE

OFFSET U NIZOZEMSKOJ

PREMA STRATEGIJI ZA XXI. STOLJEĆE

Sastanak na vrhu Sjevernoatlantskog saveza koji je tijekom 3. i 4. travnja održan u dvije zemlje, Francuskoj (Strasbourg) i Njemačkoj (Kehl i Baden-Baden), u Hrvatskoj je popraćen uglavnom kroz prizmu punopravnog članstva naše zemlje u NATO-u. Ipak, iako s malim vremenskim odmakom, potrebno je podsjetiti i na druge bitne zaključke donesene na sastanku, koje su u sklopu zajedničke Deklaracije prvi put potpisali i hrvatski čelnici. Neke su teme prikazane u jednoj točki, a neke i kroz više njih. Izdvajamo sljedeće zaključke:

- Od 1. kolovoza 2009. novi glavni tajnik Saveza bit će Danac Anders Fogh Rasmussen, kao dvanaesti čovjek na tom položaju. Naravno, izabran je jednoglasno, kao što NATO-ova pravila i zahtijeva. U skladu s novim međunarodnim položajem, odstupio je s mjesta danskog premijera.

- Baš kao i pristup Hrvatske i Albanije, snažno je pozdravljen i povratak Francuske u sve strukture NATO-a, što će pridonijeti "snažnijem Savezu".

- Glede Afganistana, NATO želi naglasiti da je stabilnost i mir u toj zemlji problem koji Savez neće rješavati sam nego u suradnji s drugim organizacijama (UN i EU...) i zemljama, s naglaskom na države koje su susjedi Afganistanu. Za obuku i opremanje afganistanske vojske i policije bit će osigurana dodatna sredstva.

- Spomenuta suradnja s UN-om i EU-om, kao i s drugim partnerima, provlači se kroz većinu točaka. Na sastanku je više nego ikad naglašavan kolektivni pristup svjetskim problemima.

- Djelovanje misije KFOR na Kosovu ocijenjeno je izvrsnim, no očekuje se i daljnji napredak.

- Integracijski naponi Bosne i Hercegovine i Crne Gore popraćeni su s odobravanjem: sljedeće što dvije zemlje žele jest ulazak u cikluse MAP-a.

- Na samitu je pokrenuta i izrada novog strateškog koncepta, koji bi trebao pripremiti Savez na nove prijetnje i izazove: piratstvo, energetske probleme, klimatske promjene, računalne napade... Ukratko, on će "definirati NATO-ovu dugoročnu ulogu u novom sigurnosnom okruženju XXI. stoljeća".

D.VLAHOVIĆ

Summit - Sommet - Gipfel
STRASBOURG
KEHL

3/4 - IV - 2009



10

Zadovoljni izborom i spremni za izazove

Zanimalo nas je što misle o projektu "Kadet" oni koji su već duže tu, koliko su zadovoljni njegovom provedbom i što smatraju da bi se eventualno trebalo promijeniti i moglo poboljšati u korist kadeta. Ukratko, svi su izrazili zadovoljstvo projektom i ponosni su što su "prihvatili izazov" te namjeravaju ostati vjerni vojnom pozivu

Trenutačno u misiji ISAF u Afganistanu imaju dva pripadnika, od kojih je jedan zapovjednik OMLT-a, a željeli bi i povećati svoje sudjelovanje u međunarodnim operacijama, što bi se moglo ubrzo i ostvariti upućivanjem jednog voda u misiju UNDOF



12

GOMBR TOPNIČKO-RAKETNA BOJNA



RAZGOVOR
Brigadir
Zdravko Andabak,
zapovjednik Središnjice
za upravljanje osobljem

4

Transparentan odabir s jednakim mogućnostima za sve

Preuzimanjem ovlasti Središnjica za upravljanje osobljem bit će samostalna u svom radu, a to znači da se neće moći utjecati na obavljanje stručnih poslova djelatnika Središnjice. Dakako da će poslove obavljati u skladu s prioritetima popune, koje će dobivati od Uprave za personalne poslove GSOSRH...

MORH I OSRH

- 7 **NOVOSTI IZ OSRH-a**
Predavanje predsjednika Hrvatskog sabora na HVU
- 8 **NOVOSTI IZ OSRH-a**
Prisegnuo drugi naraštaj dragovoljnih ročnika
- 9 **11. PRVENSTVO OSRH U KROSU**
Dobri i po lošem vremenu
- 15 **NOVOSTI IZ OSRH-a**
Prvaci!

VOJNA TEHNIKA

- 16 **NOVOSTI IZ VOJNE TEHNIKE**
- 20 **VOJNA TEHNIKA**
Komerijalni sateliti za vojne potrebe
- 23 **ZRAKOPLOVSTVO**
Samovozni PZO sustavi malog dometa (II. dio)
- 24 **MORNARICA**
Opremanje mornaričkih desantnih snaga (I. dio)
- 25 **VOJNA POVIJEST**
Neubaufahrzeug V i VI

MAGAZIN

- 26 **PODLISTAK**
Turska 1980.
- 28 **DOMOVINSKI RAT**
Sa sjednice Predsjedništva SFRJ - 12. ožujka 1991. (II. dio)
- 29 **DUHOVNOST**
Izazov praznoga groba
- 30 **INFORMATOR**
Biblioteka, vremeplov, filmoteka, infokutak
- 31 **IZ ZBIRKI VOJNOG MUZEJA**
Josip Jović - pali hrvatski vitez

“

Preuzimanjem ovlasti Središnjica za upravljanje osobljem bit će samostalna u svom radu, a to znači da se neće moći utjecati na obavljanje stručnih poslova djelatnika Središnjice. Dakako da će poslove obavljati u skladu s prioritetima popune, koje će dobivati od Uprave za personalne poslove GSOSRH...



Brigadir Zdravko Andabak,
zapovjednik Središnjice za upravljanje osobljem

Transparentan odabir s jedn

Središnjica za upravljanje osobljem ustrojena je radi provođenja sustava jedinstvenog upravljanja osobljem. Svrha joj je osigurati provedbu personalnih postupaka na jednom mjestu, utemeljenih na zakonitosti postupanja, transparentnosti, odabiru najboljih te jednakim prilikama za sve osoblje. Početkom travnja Središnjica je započela s preuzimanjem poslova i zadaća, a o njezinu budućem radu i važnosti razgovarali smo sa zapovjednikom brigadirom Zdravkom Andabakom.

Koje su najvažnije zadaće Središnjice za upravljanje osobljem?

Osnovni personalni postupci koje provodi Središnjica za upravljanje osobljem su promidžba OSRH i pribavljanje osoblja, profesionalni razvoj, personalna potpora te tranzicija i izdvajanje osoblja. U području

Odabir osoblja za rad u tijelima NATO-a provodi Uprava za personalne poslove GS-OSRH do preuzimanja ovlasti Središnjice za upravljanje osobljem

pribavljanja osoblja naglasak je stavljen na promidžbu OSRH odnosno MORH-a kao poželjnog poslodavca. Kod pribavljanja osoblja provodi se selekcija i odabir kandidata za službu u OSRH. Jedan od važnih dijelova u pribavljanju osoblja jest dragovoljno služenje vojnog roka gdje Središnjica ima ključnu ulogu. Postupak prijama u djelatnu vojnu službu odrađuje se u skladu s važećim propisima u suradnji s Upravom za ljudske resurse MORH-a.

Težišne zadaće Središnjice za upravljanje osobljem temelje se na profesionalnom razvoju osoblja koji uključuje odluke o rasporedu na dužnost, upućivanje na

izobrazbu, rotacije na dužnostima, predlaganje za dodjelu čina i promaknuća za viši čin, predlaganje za raspored na višu dužnost, a sve s ciljem osiguranja potrebne personalne spremnosti OSRH.

Središnjica za upravljanje osobljem, kao ključna ustrojbenja cjelina za praćenje profesionalnog razvoja osoblja do čina pukovnika, prilikom donošenja odluka surađuje sa zapovjednicima ustrojbenih cjelina te odluke temelji na dosadašnjim postignućima djelatnih vojnih osoba (uspješnom obnašanju dužnosti, vojnoj i civilnoj izobrazbi, sudjelovanju u misijama, službenim ocjenama i dr.), preporukama zapovjednika i osobnim mogućnostima same djelatne vojne osobe.

Kroz personalnu potporu zadaća je pratiti i podići kvalitetu življenja osoblja na službi u OSRH kroz životni standard, socijalne potpore obitelji, smještaj i stanovanje, sustav nagrađivanja, odlikovanja i ostale oblika poticaja, sustav plaća i ostalih materijalnih prava, zdravstvenu skrb, psihološku potporu, sport i rekreaciju, slobodno vrijeme, dušobrižništvo te usklađenost vojnog i obiteljskog života pojedinca.

U postupku izdvajanja osoblje se provodi kroz programe tranzicije s ciljem prilagodbe na život i rad izvan vojnog sustava.

ustrojeno je Zapovjedništvo za potporu te Središnjica za upravljanje osobljem kao jedna od podređenih ustrojbenih cjelina sa zadaćom provođenja dijela jedinstvenog upravljanja osobljem OSRH.

Prednost te mogućnosti je ušteda u materijalno-financijskom poslovanju i logističkoj potpori dok se manjkavost očituje u operativnosti i brzini protoka informacija vezanih za provedbu zadaća. Upravo zbog navedenog došlo je do podređivanja Upravi za personalne poslove GSOSRH te u konačnici Središnjicu za upravljanje osobljem vidim kao

Težišne zadaće Središnjice za upravljanje osobljem temelje se na profesionalnom razvoju osoblja koji uključuje odluke o rasporedu na dužnost, upućivanje na izobrazbu, rotacije na dužnostima, predlaganje za dodjelu čina i promaknuća za viši čin, predlaganje za raspored na višu dužnost, s ciljem osiguranja potrebne personalne spremnosti OSRH

zimanja ovlasti u jedinstvenom sustavu upravljanja osobljem od Središnjice za upravljanje osobljem, osim u pogledu materijalno-financijskog poslovanja i logističke potpore koja će se i nadalje provoditi u sklopu Zapovjedništva za potporu. S 1. travnja Središnjica za upravljanje osobljem započela je sustavno preuzimati poslove i zadaće u skladu s Konceptom jedinstvenog upravljanja osobljem, a prema dinamici koja će biti utvrđena odlukom ministra obrane o prijenosu ovlasti u jedinstvenom sustavu upravljanja osobljem.

Odjel za personalno upravljanje ključan je za provođenje personalnih postupaka. Časnici i dočasnici koji će upravljati karijerama časnika, dočasnika i vojnika odabrani su kao predstavnici grana, djelatnici MORH-a i GSOSRH, iskusni u personalnim poslovima i poznaju specifičnosti pojedine grane.

Odjel za planiranje i potporu bavi se planiranjem, informatičkom, zdravstvenom i psihološkom potporom te kvalitetom življenja. Odjel za odabir i promidžbu provodi aktivnosti promidžbe OSRH, te selekcijskog postupka kod prijama u DVS. Odjel za pričuvnu i ročnu komponentu vodi aktivnosti vezane za dragovoljno služenje vojnog roka te će preuzeti popunu pričuvnika i vođenje karijere pričuvnika. Odjel

akim mogućnostima za sve

Koji je razlog da se Središnjica za upravljanje osobljem nalazi u sastavu Zapovjedništva za potporu?

Mislim da su se kod ustrojavanja Središnjice za upravljanje osobljem razmatrale tri mogućnosti. Prva je bila da ona bude pristožerna ustrojbenja cjelina, druga da bude samostalna ustrojbenja cjelina i treća je mogućnost da se ustroji u sklopu Zapovjedništva za potporu. Dugoročnim planom razvoja OSRH 2006.–2015. predviđeno je ustrojavanje posebnog združenog zapovjedništva za potporu u područjima logistike, zdravstva i upravljanja osobljem. Slijedom toga

pristožernu postrojbu izravno podređeno načelniku GSOSRH.

Kako sada Središnjica za upravljanje osobljem funkcionira i je li njezino ustrojavanje završeno?

Središnjica za upravljanje osobljem jest ustrojena, no nije u potpunosti popunjena. Trenutačna popunjenost iznosi 56 posto te će se tijekom 2009. popunjavati ponajprije djelatnicima koji će dolaziti kao predstavnici pojedinih grana OSRH.

Određeni broj djelatnika kao i sama Središnjica za upravljanje osobljem operativno su podređeni Upravi za personalne poslove GSOSRH do preu-

za kineziologiju bavi se planiranjem i provođenjem kinezioloških aktivnosti u OSRH i međunarodnog vojnog sporta.

Koliko će Središnjica biti neovisna u svom radu?

Preuzimanjem nadležnosti Središnjica za upravljanje osobljem bit će samostalna u svom radu, a to znači da se neće moći utjecati na obavljanje stručnih poslova djelatnika Središnjice. Dakako da će poslove obavljati u skladu s prioritetima popune, koje će dobivati od Uprave za personalne poslove GSOSRH, odnosno da će MORH donositi rješenja u drugom stupnju i obavljati upravni nadzor koji je zakonom odre-

đen kao civilni nadzor MORH-a u području upravljanja ljudskim resursima.

Koja su prioriteta polazišta za provođenje personalnih poslova u SzUO?

Polazišta za provođenje personalnih poslova u Središnjici određena su Dugoročnim planom razvoja OSRH 2006-2015. s ciljem provedbe dijela jedinstvenog upravljanja osobljem i provedbe personalnih postupaka na jednom mjestu uz poštivanje zakonske regulative te postupajući u odlučivanju transparentno, dajući jednake prilike za sve osoblje.

Ustrojavanjem Središnjice (u skladu sa zapovijedima za ustrojavanje s 14. siječnjom 2008. otpočelo je ustrojavanje i određen nositelj ustrojavanja) ukinuto je Selekcijско središte za odabir u djelatnu vojnu službu (30. lipnja 2008.), čiji je sljednik u pogledu provedbe propisanih poslova i zadaća Odjel za odabir i promidžbu Središnjice. Sve planirane zadaće vezane uz pribavljanje osoblja ostvarene su bez prekida jer se postupak ustrojavanja i ukidanja provodio usporedno.

Jedna od zadaća bila je ujediniti podatke o svim pripadnicima OSRH ...

Odjel raščlambe i integracije MORH-a od 1996. razvija i održava aplikaciju i bazu podataka svih djelatnika MORH-a i OSRH, nazvanu "Informacijski sustav personalnog upravljanja" (IS-PU). IS-PU omogućava pretraživanje i filtriranje velikog broja podataka te je temeljni izvor informacija za perso-

nalno upravljanje i odlučivanje. Iznimno je važno imati točne i ažurirane podatke o osobama na službi u OSRH u IS-PU.

Sve ustrojbene cjeline u OSRH koje imaju pristup IS-PU dužne su stalno nadzirati točnost podataka, ažurirati ih u skladu s ovlastima odnosno dostavljati dokumentaciju vezanu za promjenu podataka u IS-PU nadređenoj ustrojbenoj cjelini. IS-PU sadrži bazu podataka na osnovi koje Središnjica za upravljanje osobljem može donositi pravovaljane odluke iz područja personalnih postupaka u jedinstvenom upravljanju osoblja.

Koliko će Središnjica za upravljanje osobljem biti važna u odabiru osoblja koje će raditi u NATO-u?

Odabir osoblja za rad u tijelima NATO-a provodi Uprava za personalne poslove GSOSRH do preuzimanja ovlasti Središnjice za upravljanje osobljem u skladu s dinamikom koja će biti utvrđena odlukom ministra obrane o prijenosu ovlasti u jedinstvenom sustavu upravljanja osobljem. U provedbenom planu upravljanja osobljem jedan od projekata je i Projekt KUO-04

"Unaprijediti i implementirati koncept pripreme osoblja za rad u tijelima NATO-a". Nositelj te zadaće je GSOSRH, a surađuju Uprava za obrambenu politiku (M1) i Uprava za ljudske resurse (M2) MORH-a.

Središnjica za upravljanje osobljem, kao ključna ustrojvena cjelina za praćenje profesionalnog razvoja osoblja do čina pukovnika, prilikom donošenja odluka surađuje sa zapovjednicima ustrojbenih cjelina te odluke temelji na dosadašnjim postignućima djelatnih vojnih osoba (uspješnom obnašanju dužnosti, vojnoj i civilnoj izobrazbi, sudjelovanju u misijama, službenim ocjenama i dr.), preporukama zapovjednika i osobnim mogućnostima same djelatne vojne osobe

Je li Središnjica za upravljanje osobljem tehnički odgovarajuće opremljena?

U ovoj fazi ustrojavanja i djelovanja Središnjica za upravljanje osobljem je dostatno opremljena osnovnim tehničkim sredstvima za rad. Međutim, u fazi koja slijedi, preuzimanjem ovlasti upravljanja osobljem te punom personalnom popunom Središnjice, mora se ubrzati njezino opremanje potrebnim sredstvima, ponajprije informatičkom opremom. Taj segment opremanja Središnjice trebao bi pratiti dinamiku personalne popune i preuzimanja ovlasti radi kvalitetnije provedbe planiranih zadaća.

Bilateralnim sporazumom Kraljevina Danska se obvezala sudjelovati u opremanju ustrojbene cjeline koja će se baviti upravljanjem osobljem. Potkraj 2008. isporučena je oprema uredu za pozivanje kandidata, kabinetu za kompjuterizirano psihologijsko testiranje, zatim multimedijalna oprema za rad

Odsjeka za promidžbu, oprema za kineziološko testiranje te namještaj za dnevni boravak kandidata i ostala uredska oprema za cijeli Odjel za promidžbu i odabir Središnjice za upravljanje osobljem. ■



Predavanje predsjednika Hrvatskog sabora na HVU

Povodom ulaska Republike Hrvatske u punopravno članstvo u NATO-u, na Hrvatskom vojnom učilištu "Petar Zrinski" održano je niz predavanja, koje su držali ne samo hrvatski nego i strani predstavnici visokih političkih i vojnih struktura. Netom prije pristupanja, na HVU su boravili predsjednik RH Stjepan Mesić, predsjedavajući poljskog parlamenta Bronisław Komorowski i predsjedavajući Vojnog odbora NATO-a talijanski admiral Giampaolo Di Paola. Nakon pristupanja u posjet je došao predsjednik Hrvatskog sabora Luka Bebić, koji je 8. travnja održao predavanje u Časničkom domu HVU-a. Djelatnici HVU-a i polaznici svih razina izobrazbe slušali su izlaganje u kojem je predsjednik Sabora govorio o euroatlantskim integracijama Republike Hrvatske. Naslov predavanja bio je "Uloga Hrvatskog sabora u procesu pridruživanja Europskoj uniji".

Gosta su na početku posjeta pozdravili načelnik GSOSRH-a general zbora Josip Lucić i ravnatelj HVU-a general bojnik Mirko Šundov.

Tijekom predavanja predsjednik Sabora se prvo dotaknuo povijesti te institucije, s naglaskom na djelovanje Sabora u vrijeme Domovinskog rata, a potom je govorio o aktualnom stanju u RH, već postignutom članstvu u NATO-u i pregovorima naše zemlje s Europskom unijom o pristupanju.

Na kraju predavanja, a i tijekom izjave za medije, Bebić



Snimio Tomislav BRANDT

je istaknuo bitnu ulogu OSRH u hrvatskim euroatlantskim integracijama. Zahvalivši domaćinima na pozivu, istaknuo je da je uvijek bio zadivljen organizacijom i dosezima Oružanih snaga u misijama u svijetu. "Možemo biti ponosni na naše Oružane snage, koje su izrasle iz srca i duše hrvatskog naroda kroz Domovinski rat", rekao je predsjednik Bebić, zaključivši da tradicija, uspjesi, dostignuća i obučenost ističu OSRH čak i među vojskama članicama NATO-a. Govoreći o Hrvatskom vojnom učilištu, prvi čovjek Hrvatskog sabora nazvao ga je izvoristom najvažnijih kadrova za Hrvatsku vojsku. "Sigurno je da će takav put HVU-a biti nastavljen i u NATO-u", istaknuo je. Posjet predsjednika Sabora Hrvatskom vojnom učilištu završen je obilaskom vojarne.

D.V.

Prvi multinacionalni CSOMLT tim ispraćen u misiju ISAF



Pripadnici Oružanih snaga RH i Američke vojske odnosno Nacionalne garde Minnesote, koji čine prvi mješoviti američko-hrvatski Operativno-mentorski tim za vezu (CSOMLT), nakon uspješno provedene obuke odlaze u misiju ISAF u Afganistan, gdje će biti zaduženi za mentoriranje afganistanske nacionalne vojske. Mentorski tim čini dvanaest hrvatskih i dvanaest američkih vojnika.

Službeni ispraćaj pripadnika CSOMLT-a održan je 14. travnja na vojnom dijelu zračne luke Pleso, a tim povodom sretan put u Afganistan, uspješno izvršenje misije i sretan povratak obiteljima

poželio je pripadnicima brigadni general Ivan Jurić, zapovjednik Zapovjedništva za obuku i doktrinu "Fran Krsto Frankopan". General Jurić je naglasio kako je upućivanje prvog zajedničkog CSOMLT-a u Afganistan rezultat višegodišnje vrlo uspješne i plodne suradnje između Nacionalne garde Minnesote i OSRH. "Upućivanje prvog zajedničkog CSOMLT tima pokazatelj je učinkovitog i uspješnog rada, kroz koji se steklo međusobno povjerenje, što u konačnici rezultira zajedničkim sudjelovanjem u misiji ISAF. Obuka koju su prošli, stečeno iskustvo sudjelovanja u međunarodnim misijama i iskustvo hrvatskih vojnika u Domovinskom ratu jamstvo su uspješne provedbe ove izvanredno zahtjevnog zadatka", naglasio je brigadni general Jurić.

Prvi multinacionalni CSOMLT tim bit će upućen na sjever Afganistana, u Mazar-e-Sharif, a zadatak tima bit će mentoriranje afganistanske Nacionalne vojske (ANA-e) u izvidništvu, topništvu i inženjeriji te mentoriranje Zapovjedne satnije i Stožera bojne. Vodeća je nacija u CSOMLT-u Hrvatska, a zapovjednik Operativno-mentorskog tima jest bojnik Ivan Galović.

OJI

Prisegnuo drugi naraštaj dragovoljnih ročnika

Drugi naraštaj vojnika na služenju dragovoljnog roka prisegnuo je 11. travnja u Središtu za temeljnu obuku u Požegi. Svečanosti su nazočili izaslanik načelnika Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske zapovjednik Hrvatske kopnene vojske general-pukovnik Mladen Kruljac, koji je ujedno bio i izaslanik predsjednika RH i vrhovnog zapovjednika OSRH, zapovjednik Zapovjedništva za obuku i doktrinu "Fran Krsto Frankopan" HKoV-a brigadni general Ivan Jurić, zapovjednik Gardijske motorizirane brigade HKoV-a Mladen Fuzul, izaslanik ministra obrane i ravnatelj za ljudske resurse Nenad Smolčec, kao i ostali predstavnici OSRH-a i MORH-a.

Čestitajući dragovoljnim ročnicima na položenoj prisezi, general-pukovnik Mladen Kruljac istaknuo je da mogu biti ponosni što su prvi naraštaj dragovoljnih ročnika koji je prisegnuo domovini kao punopravnoj članici NATO saveza. "Oni koji budu najbolji potpisat će, na obostrano zadovoljstvo, ugovore za djelatne vojnike", rekao je general Kruljac. Također je naglasio da neće biti promjena u obuci nakon ulaska Hrvatske u NATO savez. "Mi

smo sudjelovanjem u mnogim mirovnim misijama dobili velike pohvale od svih naših strateških partnera, tako da nema potrebe za strožom obukom. Naš plan obuke u skladu je s NATO standardima, a provode ga časnici i dočasnici koji imaju iskustva u Domovinskom ratu i mirovnim misijama," zaključio je general Kruljac.

Izaslanik ministra obrane i ravnatelj Uprave za ljudske resurse Nenad Smolčec podsjetio je kako je Republika Hrvatska svojim reformama obrambenog sustava omogućila da služenje vojnog roka bude osobni izbor visokomotiviranih mladih ljudi. "Dragovoljnim služenjem vojnog roka postajete dio pobjedničke vojske Oružanih snaga, dokazane u međunarodnim misijama, koja iz dana u dan postaje sve modernija", istaknuo je ravnatelj Smolčec.



Na služenje dragovoljnog roka u Požegi pristupilo je 250 kandidata, među kojima 220 muškaraca i 30 žena. U prva dva tjedna služenja dragovoljnog roka odustalo je deset dragovoljnih ročnika. Njih 240, među kojima je 29 žena, u idućih šest tjedana proći će temeljnu obuku u Požegi, nakon čega slijedi još osam tjedana specijalističke obuke u Đakovu.

Uz drugi naraštaj koji će dragovoljno služenje vojnog roka završiti 5. srpnja, očekuje se i treći naraštaj od 400 ročnika, koji bi s dragovoljnim služenjem vojnog roka trebali početi u rujnu ove godine.

I.V. MIKŠIK



Izaslanstvo OSRH-a na čelu s ravnateljem HVU-a general-bojnikom Mirkom Šundovom i zapovjednikom GOMBR-a brigadrom Mladenom Mikolčevićem boravilo je od 26. ožujka do 1. travnja u Afganistanu i tom prilikom obišlo nekoliko pokrajina, gradova i vojnih baza, posjetilo pripadnike OSRH-a koji djeluju u sklopu tamošnje međunarodne mirovne misije, pripadnike misije iz Litve i drugih zemalja, visoke časnike međunarodnih zapovjedništava te čelnike lokalnih vlasti. Hrvatsko izaslanstvo obilazilo je azijsku zemlju zajedno s litavskim, u kojemu su bili njihova

Izaslanstvo HVU-a u Afganistanu

ministrice obrane, načelnik GS-a i predstavnici parlamenta. Izaslanici su putovali litavskim transportnim zrakoplovom, sletjeli u Herat te produljili u Chagcharan, gdje su se susreli s vojnicima hrvatskog MLOT-a koji djeluju u sklopu litavskog PRT-a. Uslijedio je odlazak u Kandahar i posjet litavskim vojnicima, a posljednja točka posjeta bio je glavni grad Kabul i središte ISAF-a. General Šundov uvjerio se tijekom posjeta u visoku motiviranost, obučenost i opremljenost hrvatskih vojnika te od svih strana slušao samo pohvale za njihov rad, profesionalnost i doprinos uspostavljanju mira u Afganistanu. Brifinzi koje je izaslanstvo dobivalo bili su vrlo detaljni i korisni, no ono što je u izjavi za "Hrvatski vojnik" ravnatelj HVU-a osobito istaknuo jest korisnost iskustva iz misija za sustav izobrazbe i obuke. "U nove programe ugradili smo dosta sadržaja vezanih uz međunarodne misije, a angažiramo i bivše pripadnike hrvatskog kontingenta kao predavače. No, iskustva iz misija moramo ugraditi u procese izobrazbe i časnika i dočasnika još više", smatra general, koji se u Afganistanu, na licu mjesta u to još više uvjerio. "Na taj način HVU će još bolje pridonijeti sposobnosti naših vojnika za sudjelovanje u misijama", zaključio je general Šundov.

D.V.

Dobri i po lošem vremenu



Početkom travnja u Kninu je održano 11. prvenstvo hrvatskih Oružanih snaga u krosu, na kojem je sudjelovalo više od stotinu pripadnika OSRH-a iz četrnaest ustrojbenih cjelina, a natjecanje se odvijalo u nekoliko disciplina. Ukupno najbolja bila je ekipa Počasno-zaštitne bojne, potom Gardijska motorizirana brigada, koja je bila domaćin ovogodišnjeg Prvenstva, a trećeplasirana je ekipa Gardijske oklopno-mehanizirane brigade.

Dva dana uoči Prvenstva natjecatelji su se okupili u kninskoj vojarni "Kralj Zvonimir", a sljedeći dan proveli su u pripremama za natjecanje, kao i u razgledavanju znamenitosti Knina. Na otvorenju ih je u ime načelnika Glavnog stožera pozdravio brigadir Mladen Fu-

zul, zapovjednik Gardijske motorizirane brigade, koji je tom prigodom istaknuo važnost razvijanja vojnog sporta, kao i značaj dosadašnjeg uspjeha pripadnika OSRH-a u ostvarivanju izvrsnih sportskih rezultata.

Natjecanje se odvijalo na prostoru u blizini slapa Krčić, a unatoč lošim vremenskim uvjetima i ovaj su put postignuti dobri rezultati. Najbolje ekipe i pojedinci u svim disciplinama nagrađeni su peharima i medaljama, koje im je uručio brigadir Fuzul, čestitajući im u ime načelnika GSOS-a, a sudionici Prvenstva međusobno su se nagradili zajedničkim druženjem te još jednom potvrdili da je više od svega važno sudjelovati. ■

Rezultati ekipno

1. mjesto: Počasno-zaštitna bojna
skupnik Siniša Kovač
narednik Robert Španić
narednik Darko Radić
2. mjesto: Gardijska motorizirana brigada
skupnik Mijo Jukić
vojnik Igor Baniček
razvodnik Mario Tissauer
3. mjesto: Gardijska oklopno-mehanizirana brigada
satnik Željko Bura
poručnik Ivan Gerenčir
skupnik Marijan Iža

Mladi seniori (do 25 godina)

1. mjesto: kadet Ante Jović, HVU
2. mjesto: vojnik Ivan Pikunić, GMTBR
3. mjesto: vojnik Zoran Bertek, GOMBR

Seniori (od 26 do 39 godina)

1. mjesto: skupnik Siniša Kovač, PZB
2. mjesto: natporučnik Željko Frane Letonia, Vob HkoV-a
3. mjesto: razvodnik Mario Tissauer, GMTBR

Veterani (više od 40 godina)

1. mjesto: narednik Robert Španić, PZB
2. mjesto: satnik Željko Bura, GOMBR
3. mjesto: bojnik Mišo Miljak, HKoV

Apsolutna

1. mjesto: skupnik Siniša Kovač, PZB
2. mjesto: natporučnik Željko Frane Letonia, Vob HkoV-a
3. mjesto: narednik Robert Španić, PZB

Žene

1. mjesto: desetnica Valentina Županić, GOMBR
2. mjesto: kadetkinja Marijana Čičak, HVU
3. mjesto: skupnica Jolanka Posavec, GOMBR



Unatoč lošim vremenskim uvjetima i ovaj su put postignuti dobri rezultati: ukupno najbolja bila je ekipa Počasno-zaštitne bojne, potom Gardijska motorizirana brigada, koja je bila domaćin ovogodišnjeg Prvenstva, a trećeplasirana je ekipa Gardijske oklopno-mehanizirane brigade

Zanimalo nas je što misle o projektu "Kadet" oni koji su već duže tu, koliko su zadovoljni njegovom provedbom i što smatraju da bi se eventualno trebalo promijeniti i moglo poboljšati u korist kadeta. Ukratko, svi su izrazili zadovoljstvo projektom i ponosni su što su "prihvatili izazov" te namjeravaju ostati vjerni vojnom pozivu

Zadovoljni izborom i spre



Tomislav Lončarić iz Donjeg Miholjca i Anto Srdarević iz Zagrađa (dolje) studiraju na Fakultetu prometnih znanosti

"Odaberi profesiju dostojnu mladog i odgovornog čovjeka! Postani kvalitetan djelatnik/djelatnica Oružanih snaga Republike Hrvatske! Daj svoj doprinos razvijanju modernih oružanih snaga koje prepoznaju vrijednost kvalitetnih visokoobrazovanih mladih stručnjaka! Izaberi pobjednike!"

- stoji u promidžbenoj poruci kojom Ministarstvo obrane RH poziva hrvatske srednjoškolce da se uključe u projekt "Kadet". Obraćaju se onima koji, kako je istaknuto, žele akademsku izobrazbu, siguran posao, usavršavanje, dokazivanje i izazove, a nude im besplatnu izobrazbu, stjecanje bogatog iskustva iz različitih područja, afirmativni posao s društvenim ugledom, mogućnost i nužnost usavršavanja, kao i bogatu karijeru časnika.

Kako se u praksi provodi taj program civilno-vojnog školovanja odnosno koliko su sami kadeti zadovoljni tim projektom, koji se u Hrvatskoj provodi od 2003. godine, pokušali smo saznati u razgovoru s nekima od njih.

Siguran posao i izazovan poziv

Razgovarali smo s četvero kadeta koji su pri kraju studija. Osim što su posljednje tri godine dijelili životni prostor na Hrvatskom vojnom učilištu "Petar Zrinski", gdje su smješteni zagrebački kadeti, Anto Srdarević iz Zagrađa kraj Požege, Mario Mihić iz Slavonskog Broda i Tomislav Lončarić iz Donjeg Miholjca zajedno su i studirali. Naime, sva trojica su apsolvenci Fakulteta prometnih znanosti,

čak i istog smjera - cestovnog prometa, i na kraju su do diplome.

me. Jedina kadetkinja s kojom smo razgovarali, Ana Marija Jarak iz Dugog Sela, na trećoj je godini Fakulteta strojarstva i brodogradnje, smjer industrijsko inženjerstvo i menadžment. Svi zajedno pripadnici su 4. satnije Kadetske bojne, u kojoj su polaznici 3. i 4. naraštaja kadeta. Zanimalo nas je što misle o projektu "Kadet" oni koji su već duže tu, koliko su zadovoljni njegovom provedbom te što smatraju da bi se eventualno trebalo promijeniti i moglo poboljšati u korist kadeta. Ukratko bi se njihovi pojedinačni, gotovo jednaki stavovi mogli svesti na zajednički: svi su izrazili zadovoljstvo projektom i ponosni su što su prihvatili izazov te namjeravaju ostati vjerni vojnom pozivu.

"Prezadovoljan sam svime, dobio sam mnogo više nego što sam očekivao", rekao nam je Anto, pojašnjavajući da je za projekt saznao slučajno, nakon čega se detaljnije informirao putem interneta te kroz razgovor s poznanicima zaposlenima u vojsci. Priznaje da ga je ponajviše motivirao siguran posao i, vjeruje, dobra perspektiva, ali i zanimljivost vojničkog poziva, napominjući da je i stipendija koju dobivaju tijekom studija itekako dobrodošla. Dodao je još da ni stega nije prevelika, no nužno je poštivanje autoriteta nadređenih zapovjednika. "Mi smo mladi i treba dosta fleksibilnosti pa možda i malo više razumijevanja", jedino je što nam je iznio kao preporuku za poboljšanje projekta. Ipak, smatra da su kadeti, unatoč određenim ograničenjima, u odnosu na druge studente u velikoj prednosti, kako zbog uvjeta osiguranih tijekom studija tako i zbog toga što ih nakon diplomiranja čeka siguran posao. No, da ga je dodatno motivirao sam vojnički poziv potvrdio je i iskazanom željom da ostane u sustavu dokle god to bude moguće.

Mario je za projekt "Kadet" saznao u školi, u sklopu MORH-ove promidžbe. Priznaje da isprva nije bio zainteresiran za to predavanje, no na po-



ticaj razrednice odlučio je ipak poslušati o čemu je riječ i nije se pokajao. Naprotiv, privuklo ga je to što je čuo te je tako i on odlučio "prihvatiti izazov", što je iznenadilo njegove roditelje i prijatelje. "Iskreno, nisam ništa previše očekivao pa se nisam mogao ni previše razočarati, no sada mogu reći da sam prezadovoljan", zaključio je, napominjući da uz mjesečnu stipendiju imaju i besplatan

Ana Marija Jarak iz Dugog Sela na trećoj je godini Fakulteta strojarstva i brodogradnje



Mario Mihić iz Slavonskog Broda također je student Fakulteta prometnih znanosti



mni za izazove

smještaj, i to u jednokrevetnim sobama, kao i prehranu. Ne smeta mu ni svakodnevna jutarnja tjelovježba, ali bi volio kad bi imali svaki vikend slobodan, da može češće ići kući. Zato mu je svejedno na koje će radno mjesto biti raspoređen nakon diplome, važno je samo da je što bliže svome gradu, a Ante kroz smijeh dobacuje da nije lako kad su djevojke daleko od njih.

A je li lako kad su djevojke među njima, pitali smo Anu Mariju. Ona je odgovorila da je već naviknuta na takvo okruženje i da joj je sve izvrsno, na što je pak Mario u šali dobio da je njoj lako kad ovdje ima mladića. Ana Marija je pohađala tehničku školu u kojoj su dečki također bili u većini te smatra da je uvijek bila drugačija od većine djevojaka. U ostvarenju želje iz srednjoškolskih dana da postane pilot spriječili su je rezultati liječničkog pregleda, no uspjela je "upasti" u projekt "Kadet", zbog čega je danas sretna. Kao i Mario, ni ona nije očekivala ništa posebno, a ističe da djevojkama nije ništa teže nego dečkima, čak ni na kampovima na kojima svladavaju osnovne vojne vještine. "Važno je dobro organizirati vrijeme i obveze pa se sve stigne", poručila je, napominjući da su na istom fakultetu s njom još tri djevojke iz njihove satnije, no to što su kadetkinje ne izdvaja ih od drugih studenata. "Imamo dobre zapovjednike i svi smo kolegijalni, dobro se slažemo i dobra smo zajednica", zaključila je, dodavši da bi željela ostati u vojsci i nakon isteka ugovora te da je spremna za sve izazove tog poziva.

Ni Tomislavova se priča ne razlikuje previše od priče njegovih kolega. Kao i Mario, za projekt je saznao na promidžbenoj prezentaciji u srednjoj školi, kada se i odlučio prijaviti. Ni on nije imao velikih očekivanja pa se stoga vrlo ugodno iznenadio "kako je sve super organizirano".

I njegovi su roditelji bili iznenađeni tom odlukom, no potpuno ga podupiru. Štoviše, Tomislav je uvjeren da je tim izborom pomogao i njima. "Rasteretio sam ih jer mi ne moraju plaćati smještaj i hranu, a imam i stipendiju", zaključio je, dodavši da ima i dvije sestre koje također studiraju. Smatra da kadeti imaju najbolje uvjete studiranja, no priznaje da je usklađivanje svih obveza ponekad vrlo zahtjevno. Ipak vjeruje da nema nezadovoljnih: "Takvi su odustali odmah na početku, a mi koji smo ostali znali smo što nas čeka i zadovoljni smo našim izborom." Istaknuvši još jednom da su im uvjeti predobri te da im drugi studenti mogu i zavidjeti, zaključio je da nitko od kadeta ne može biti nezadovoljan, napose s obzirom na to da mnogi nisu uspjeli "upasti". S njim su se složili i ostali s kojima smo razgovarali, a Mario je dodao da su se neki koji su napustili projekt "Kadet" željeli vratiti te zaključio: "Valjda su tek tada shvatili što su propustili." ■



TOPNIČKO-RA



Trenutačno u misiji ISAF u Afganistanu imaju dva pripadnika, od kojih je jedan zapovjednik OMLT-a, a željeli bi i povećati svoje sudjelovanje u međunarodnim operacijama, što bi se moglo ubrzo i ostvariti upućivanjem jednog vođa u misiju UNDOF

U dosadašnjem serijalu tekstova o Gardijskoj oklopno-mehaniziranoj brigadi predstavljali smo njezine manevarske postrojbe. No, njima uz bok idu i postrojbe koje im služe za pružanje vatrene potpore, a koje su dale golemi doprinos u obrani zemlje tijekom Domovinskog rata. Upravo jedna takva postrojba jest Topničko-raketna bojna. Smještena je u bjelovarskoj vojarni "Bilogora", a od svog ustrojavanja 2007. godine do danas znatno je podigla svoje sposobnosti te je spremna provesti kako vojne tako i nevojne zadaće koje se od nje traže. "Nemam razloga biti nezadovoljan današnjim stanjem u bojni", istaknuo je zapovjednik bojne pukovnik Milan Radočaj, koji je bio i nositelj preustroja. Ustrojavanje Topničko-raketne bojne, istaknuo je, bilo je doista zahtjevna zadaća što najbolje potvrđuje podatak da su primjerice njezini pripadnici iz desetak županija, iz više od šest nekadašnjih postrojbi Hrvatske vojske, dakle i vrlo različitih specijalnosti. Sve je to trebalo uskladiti i ustrojiti postrojbu koja udovoljava svim zahtjevima i standardima modernih oružanih snaga.

Većina časnika iz Domovinskog rata

Na neki način bojna je sljednica Topničko-raketne bojne iz 3. GOMBR, a težišno je nastala iz 16. topničko-raketne brigade, 15. protuoklopne topničko-raketne brigade, 2. GBR, 3. GOMBR te još nekih drugih postrojbi. Časnički i dočasnički kadar većinom je iz sastava nekadašnje 15. i 16. brigade, a veliki broj časnika, među kojima je i zapovjednik Topničko-raketne bojne, sudionici su Domovinskog rata od 1991. godine. Sadašnji su pripadnici bojne uglavnom časnici i dočasnici iz Bjelovara i njegove šire okolice. Uvjetima u kojima u vojarni u Bjelovaru rade, pukovnik Radočaj je zadovoljan. Podsjetimo, riječ je o, u skladu s DPR-om, perspektivnoj vojarni u kojoj je uz topnike GOMBR-a smješteno još pet postrojbi. Za kvalitetno uvježbavanje služi im vježbalište "Lepirac" u neposrednoj

KETNA BOJNA



Zapovjednik Topničko-raketne bojne, pukovnik Milan Radočaj

Bojna je sljednica Topničko-raketne bojne iz 3. GOMBR, a težišno je nastala iz 16. topničko-raketne brigade, 15. protuoklopne topničko-raketne brigade, 2. GBR, 3. GOMBR te još nekih drugih postrojbi



Specifičnost Topničko-raketne bojne jest i u njezinu naoružanju koje ju, u odnosu na druge slične postrojbe, čini vrlo pokretljivom.

Sastoji se od četiri bitnice i jednog voda. Uza zapovjednu bitnicu u čijem su sastavu meteorolozi, topografi, računalji, izvidnici i vezisti ima još tri vatrene bitnice, a svima je u potpori logistički vod

blizini vojarne. "To nam je velika prednost jer svakodnevno možemo provoditi obuku bez izlaska na cestu, bez nekih velikih vožnji, a time i s manje troškova. Vježbalište je dovoljno veliko i prilagodljive konfiguracije za obuku svih naših specijalnosti - izvidnika, topografa, računalja, poslužitelja na topničkim oružjima te logističke specijalnosti. Nakon uvježbavanja provodimo i bojna gađanja na poligonu Eugena Kvaternika na Slunju", ističe zapovjednik bojne. Razlika od drugih postrojbi, odnosno specifičnost Topničko-raketne bojne jest i u njezinu naoružanju koje ju, u odnosu na druge slične postrojbe, čini vrlo pokretljivom. Sastoji se od četiri bitnice i jednog voda. Uz zapovjednu bitnicu u čijem su sastavu meteorolozi, topografi, računalji, izvidnici i vezisti, ima još tri vatrene bitnice, a svima je u potpori logistički vod.

U očekivanju modernizacije

Zapovjednik je zadovoljan i trenutačnom popunjenošću bojne koja, kako je kazao, jamči uspješnu provedbu svih njezinih zadaća. Očekuju da će iz novog naraštaja dragovoljnih ročnika dodatno popuniti i pomladiti svoj sastav.

Težišne zadaće Topničko-raketne bojne su obuka za obranu domovine i to u pogledu pružanja potpore manevarskim postrojbama. Provođenje međunarodne obuke M2M jedan je od načina primjene partnerskog cilja "sposob-

nosti indirektno vatrene potpore", čiji je provoditelj bojna, u skladu s kojim bi se u budućnosti postrojba trebala opremiti novim sofisticiranijim sredstvima radi postizanja interoperabilnosti.

"Trenutačno u misiji ISAF u Afganistanu imamo dva pripadnika, od kojih je jedan zapovjednik OMLT-a, a željeli bismo i povećati svoje sudjelovanje u međunarodnim operacijama, što bi se", napominje pukovnik Radočaj, "moglo ubrzo i ostvariti upućivanjem jednog voda u misiju UNDOF". Kad je riječ o naoružanju i opremi kojom bojna raspolaže, pukovnik Radočaj ističe da je zadovoljavajuća. Iako, naravno, očekuju modernizaciju, zapovjednik napominje da su topničko-raketni sustavi i oprema koja ih prati vrlo skupi, te da je opremanje drugih, primjerice pješačkih postrojbi mnogo jednostavnije, jeftinije i može se brže realizirati. Trenutačno im je glavna zadaća obuka svojih pripadnika, koja je dosta zahtjevnja jer su, napominje naš sugovornik, i postupci zahtjevni i nema se pravo na pogrešku. Zadovoljan je uvježbanošću "svojih" posada, što potvrđuju i provedeni nadzori kako s razine GOMBR-a tako i zapovjedništva HKoV-a. "Zadovoljan sam napretkom koji smo postigli u ovih godinu i pol od kad je ustrojena bojna i stupnjem osposobljenosti naših pripadnika, premda ima još dovoljno prostora za poboljšanje statusa", istaknuo je pukovnik Radočaj te zaključio da su sve to rezultati organiziranog rada u postrojbi. ■



PRVACI!

Pobjedom nad Atlanticom košarkaši MORH-a osvojili su naslov prvaka Vetersanske košarkaške lige Koala u sezoni 2008/2009. Do svog trećeg naslova prvaka u deset sezona igranja po raznim amaterskim natjecanjima došli su zahvaljujući burnoj trećoj četvrtini utakmice, kad je publika u dvorani na Zagrebačkom velesajmu vidjela impresivnu igru i rezultat 30:17 u toj fazi utakmice. Sličan je bio i početak te nedjeljne utakmice, održane 5. travnja. Naime, MORH je odmah poveo s 11:2. Do kraja prvog perioda igre bilo je +4, ali je Atlantic, zahvaljujući visokom Miliši,



u drugoj četvrtini zaigrao svom snagom i na "veliki odmor" otišao s +3. Srećom po morhovce, u spomenutoj trećoj četvrtini razigrali su se plej Karner, šuter Marčinko i skakač Šimurina, pa je završnica susreta protekla u rutiniranom održavanju prednosti. Pobjeda u finalu bila je petnaesta ove sezone, sa samo jednim porazom. Može li se onda reći išta drugo osim da je "naslov potpuno zaslužen"?

Novi naslov MORH-a, koji je uslijedio nakon nekoliko sezona "stvaralačke pauze", zasluga je svih igrača, koji su dostojno predstavljali Ministarstvo i OSRH, ali i njihove logistike, sportskih stručnjaka MORH-a koji su pružali potrebnu potporu u opremi i terminima za treninge. Od igrača ipak treba istaknuti Marčinka, koji je osvojio priznanje za najkorisnijeg igrača cijele lige, a u MORH-u je bio najbolji strijelac s 22,4 koša po utakmici.

Čestitamo cijeloj momčadi MORH-a i želimo da sportskih sekcija poput njihove bude što više. Sportska društva koja čine djelatnici potrebna su i Ministarstvu i Oružanim snagama! D. VLAHOVIĆ



REPUBLIKA HRVATSKA MINISTARSTVO OBRANE Uprava za ljudske resurse

u suradnji s učilištima raspisuje NATJEČAJ

za stipendiranje studenata od prve godine preddiplomskih studija, u statusu kadeta, za stjecanje akademskog naziva prvostupnika, od akademske godine

2009/2010. na:

SVEUČILIŠTU U ZAGREBU

1. Fakultet elektrotehnike i računarstva

- svi preddiplomski sveučilišni studiji

2. Fakultet strojarstva i brodogradnje

- svi preddiplomski sveučilišni studiji

3. Prirodoslovno-matematički fakultet

- svi preddiplomski sveučilišni studiji

4. Kineziološki fakultet

- preddiplomski sveučilišni studij kineziologije

5. Fakultet prometnih znanosti

- studij aeronautike-vojni piloti

6. Ekonomski fakultet

- svi preddiplomski sveučilišni studiji

7. Filozofski fakultet

- svi preddiplomski sveučilišni studiji

8. Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije

- svi preddiplomski sveučilišni studiji

II. TEHNIČKOM VELEUČILIŠTU U ZAGREBU

- svi preddiplomski stručni studiji

III. SVEUČILIŠTU U SPLITU

1. Pomorski fakultet

- smjer Pomorska nautika

- smjer Brodogradnja

2. Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje

- preddiplomski sveučilišni studiji:

- Elektrotehnika i informacijska tehnologija

- Strojarsvo

- Računarstvo

- Industrijsko inženjerstvo

- preddiplomski stručni studiji:

- Elektrotehnika

- Strojarsvo

- Računarstvo

3. Građevinsko-arhitektonski fakultet

- svi preddiplomski stručni studiji

Uvjeti koje kandidat/kandidatkinja mora ispunjavati:

- isključivo državljanstvo Republike Hrvatske;

- rođen(a) 1989. godine ili kasnije;

- upisana 1. godina redovitog studija (u srpnju ili rujnu 2009.) bez plaćanja ili uz plaćanje;

- ispunjavanje propisanih kriterija za kadeta temeljem psihologijskog ispitivanja i zdravstvenih pregleda;

- zadovoljavanje sigurnosnih kriterija.

Rok za podnošenje prijave jest 30. travnja 2009. Prijave se podnose uredima za obranu u kojima se kandidati nalaze u evidenciji vojnih obveznika,

odnosno po mjestu prebivališta za žene.

Kandidati trebaju dostaviti:

- zamolbu sa životopisom, adresom i brojem telefona;

- presliku domovnice, rodnog lista i svjedodžbe četvrtog razreda srednje škole ili uvjerenje o njegovu pohađanju;

- uvjerenje o nekašnjanju ne starije od 6 mjeseci;

- potvrdu o upisanom 1. semestru na fakultetu navedenom u natječaju (dostavlja se nakon upisa na fakultet u srpnju ili rujnu 2009.).

Potrebne **preslike dokumenata nije potrebno ovjeravati kod javnog bilježnika**. Nakon završenog odabira kandidata, dokumenti se ne vraćaju kandidatima koji nisu ispunili sve potrebne uvjete natječaja. Originalni dokumenti bit će traženi samo od kandidata koji uđu u konačni odabir.

Tijekom školovanja kadetima je osigurana:

- mjesečna stipendija u iznosu od 800,00 kn do 1.600,00 kn (ovisno o godini studija);

- smještaj, hrana i prijevoz;

- obvezatna literatura;

- po završenom školovanju posao u OSRH.

Informacije u svezi s natječajem mogu se dobiti u uredima za obranu ili na internet stranici www.morh.hr.

KOREJA ODABRALA ANVIS/HUD

Južna Koreja je potkraj ožujka sklopila ugovor s Izraelom, vezan uz razvoj svog novog srednjeg taktičkog transportnog helikoptera (KUH – Korean Utility Helicopter). Naime, tvrtka Korea Aerospace Industries sklopila je ugovor s Elbitom o isporuci naprednih pilotskih kaciga. Riječ je o pilotskim kacigama koje će imati integrirani ANVIS/HUD (Aviator's Night Vision Imaging System/Head-Up Displays) sustav na njima, koji će latačkim posadama znatno olakšati letenje.

To se prije svega odnosi na letenje noću i u uvjetima smanjene vidljivosti te na malim visinama.

Također, ANVIS/HUD omogućava latačkim posadama prikaz svih bitnih parametara leta na vizoru kacige, bez potrebe gledanja instrumentacije na kokpit panelu čime se omogućava pilotima da se više usredotoče na situaciju izvan odnosno oko helikoptera. Oprema poput ANVIS/HUD-a jest od velike važnosti, posebice pri borbenim letovima na malim visinama. Elbit je dosad sa sustavom ANVIS/HUD opremio više od 5000 helikoptera, poput H-60, CH-53, CH-47, CH-46, V-22, AH-1, UH-1, Super Puma, Cougar.

I. SKENDEROVIĆ



Maestralprom d.o.o.
Donji Prečac 9, Zagreb
Info@maestralprom.hr
Tel/Fax: 01/24 22 373
www.maestralprom.hr

RX4019
S3D016U

MAGLITE®

MagLite svjetiljke su sastavni dio vojne opreme NATO-vih vojnih snaga te svaka svjetiljka ima izgravirani serijski broj. Ove svjetiljke imaju jamstvo 10 godina, a servis im je besplatan.

Karakteristike MagLite svjetiljaka:

- kućište je izrađeno od anodiziranog aluminija
- svjetiljka nije podložna hrđanju
- vodootporna je (nije namijenjena za ronjenje)
- mogućnost fokusiranja snopa svjetla





NOVO SRPSKO OKLOPNO VOZILO

Prema pisanju srpskog vojnog časopisa Odbrana, srpska tvrtka namjenske industrije Jugoimport SDPR razvila je i ispituje novo oklopno borbeno vozilo BVT 8808-SR MRAP (8x8) Lazar. Riječ je o borbenom vozilu na kotačima, koje posadi i prevoženom ljudstvu daje zaštitu od mina i djelovanja protivnika iz zasjeda. Po svojoj koncepciji i tehničkim značajkama, novo vozilo je prilagođeno za borbenu uporabu u postrojbama pješništva i specijalnih po-

strojbi te se može uporabiti u protuterorističkim zadaćama, ali i u mirovnim misijama. Proizvođači naglašavaju kako se učinkovito može rabiti u urbanim sredinama, naseljima, na ispresijecanom zemljištu sa slabim putovima, gdje se očekuju zasjede i prepadi. Premda je, za sada, izrađena samo temeljna inačica vozila, predviđa se mogućnost dodatnih pregradnji vozila za razne druge namjene. Masa praznog vozila je 16,3, a maksimalna masa 28 tona. Posada ima tri člana, a ukrcava još 10 vojnika. Vozilo je dugačko 7,25, široko 2,4 i visoko bez kupole 2,35 m.

V. SUPERINA

ISPITIVANJE OPREME

Osoblje programa FCS (Future Combat Systems - budući borbeni sustavi) na vojnom poligonu White Sands ispituje opremu koja se razvija u sklopu tog programa. Trenutačno se ispituju besposadni sustavi koji će omogućiti manjem broju vojnika da obave veći posao. Uz bespilotnu letjelicu i robotsko vozilo ispituju se i autonomni senzori. Riječ je o raznovrsnim sensorima što motre prostor oko sebe, a podatke bežično proslijeđuju računalima borbenog zapovijednog sustava koji automatski prati stanje na nadziranom području. Ta tehnologija omogućava malom broju vojnika učinkovit nadzor većih površina. S obzirom na to da je glavni industrijski partner za autonomne senzore tvrtka Textron Defense System, u ispitivanjima sudjeluju i njihovi inženjeri koji uočene probleme mogu rješavati fleksibilnije i brže.

M. PETROVIĆ



Foto: US Army

NOVI BRZI PATROLNI BRODOVI ZA INDIJSKU MORNARICU

Indijska je mornarica 16. veljače u aktivnu službu uvela dva novoizgrađena brza patrolna broda klase Car Nicobar duljine 49 m. Prema izjavi indijskog ministarstva obrane, ova dva broda su prva plovila u mornarici pogonjena vodomlaznom propulzijom. Pogonski sustav temelji se na tri dizelska motora MTU u kombinaciji s isto toliko vodomlaznih propulzora Kamewa, što u konačnici omogućava ovoj klasi brzih patrolnih brodova postizanje maksimalne brzine od 35 čv. Uza standardnu istisninu od 260 t te krstareću brzinu od 13 čv doplov broda iznosi 2000 Nm.

Brodovi su izgrađeni u državnom brodograđilištu Garden Reach Shipyard and Engineers (GRSE) u Calcutti te su prvi brodovi u klasi koja će se sastojati od ukupno 10 plovila. Trenutačno se grade sljedeća dva broda. Prema planovima, posljednji brodovi u klasi trebali bi ući u aktivnu službu indijske mornarice tijekom 2011. Procijenjena vrijednost jedne plovne jedinice iznosi 10,1 milijun dolara.

M. PTIĆ GRŽELJ



GRČKA MODERNIZIRA FREGATE KLASSE ELLI

Grčka mornarica je preuzela četvrtu od šest fregata klase Elli (S Type) nakon provedene modernizacije s ciljem produljenja radnog vijeka do 2020. Prva serija od tri fregate vraćena je u aktivnu službu mornarice 2006. i 2007. nakon završetka programa, dok je posljednja modernizirana fregata iz druge serije gradnje vraćena u operativni sastav mornarice potkraj siječnja ove godine. Modernizacija uključuje ugradnju Tactics borbenog podatkovnog sustava, Mirador optroničkog direktora te Scout radara za pretraživanje površinskih



ciljeva a nositelj isporuke navedene opreme je tvrtka Thales. Uz navedeno gotovo čitavi elektronički sustav i oprema doživjeli su neku

vrstu dogradnje ili poboljšanja kao npr. poboljšanje odlika radara za pretraživanje zraka LW08. Preostale dvije fregate tek očekuje program

modernizacije, a njihov povratak u aktivnu službu očekuje se u travnju 2009. i siječnju 2010.

M. PTIĆ GRŽELJ



Sigurnost ima budućnost

Kad se radi o složenim sustavnim rješenjima za oružane zračne snage, pravi smo partner za Vas. Našim klijentima pružamo podršku prvoklasnom kvalitetom i inovativnim tehnologijama. U potpunosti razumijemo Vaše zahtjeve i Vaše okruženje te mislimo i djelujemo u Vašim dimenzijama.

EADS Defence & Security – Networking the Future

www.eads.com

GOLDEN EAGLE - NOVI IRAČKI BORBENI AVION?



Prema nedavnim navodima The Korea Timesa, Irak vrlo ozbiljno razmatra kupnju novog lakog borbenog aviona. Kao jedan od glavnih kandidata spominje se T-50/A-50 Golden Eagle, koji su zajednički razvile tvrke

Korea Aerospace Industries i Lockheed Martin. U tu je svrhu irački ministar obrane Abdul-Qader al-Obeidi posjetio Južnu Koreju tijekom siječnja ove godine, da bi potom skupina iračkih pilota dobila prigodu za više

probnih letova na Golden Eagleu, koji u svijetu još nazivaju i "mini F-16".

Dosad su zanimanje za školskim i lakim borbenim avionom T-50/A-50 Golden Eagle pokazali Ujedinjeni Arapski Emirati, Grčka, Singapur i Poljska, a svoje zanimanje početkom ove godine je pokazao i Irak, koji je uz ROKAF (Republic of Korea Air Force) vrlo izgledan prvi inozemni kupac Golden Eaglea. Pojedinačna cijena T-50/A-50 Golden Eaglea procjenjuje se između 13,5 i 16,9 milijuna američkih dolara, a odlikuje ga suvremena avionika, navigacijska i komunikacijska oprema, radar AN/APG-67v4, snažna pogonska skupina F404-GE-102, te u odnosu na BAE Systemsov Hawk, Aermacchijev M346 i ruski Jak-130 supersonične performanse.

I. SKENDEROVIĆ



Unatoč povećanim financijskim izdvajanjima u vojne satelitsko-komunikacijske programe, u doglednoj bi budućnosti komercijalni sateliti mogli biti važni vojskama, pogotovo zbog svojih potencijalno velikih kapaciteta

Komercijalni sateliti za vojne potrebe

Upotreba komercijalnih satelita u vojne svrhe doživjela je procvat u prošlom desetljeću što je dovelo do naglog rasta u svjetskom komercijalnom satelitsko-komunikacijskom (satcom) sektoru. Izgleda da će se taj trend i dalje nastaviti. Prema tumačenju američke vojne informativne agencije, rast tržišta vojnih satelita u 2008. iznosi 24%, što je dvostruko više nego u 2007. Nekih 80% satcoma američkog ministarstva obrane spada pod privatne tvrtke kao što su Globalstar, Inmarsat, Intelsat, Iridium i Thuraja iz Ujedinjenih Arapskih Emirata. To je oko 2,3% dostupnih komercijalnih kapaciteta. Pošto je američka vojska povećala uporabu satelitskog propusnog

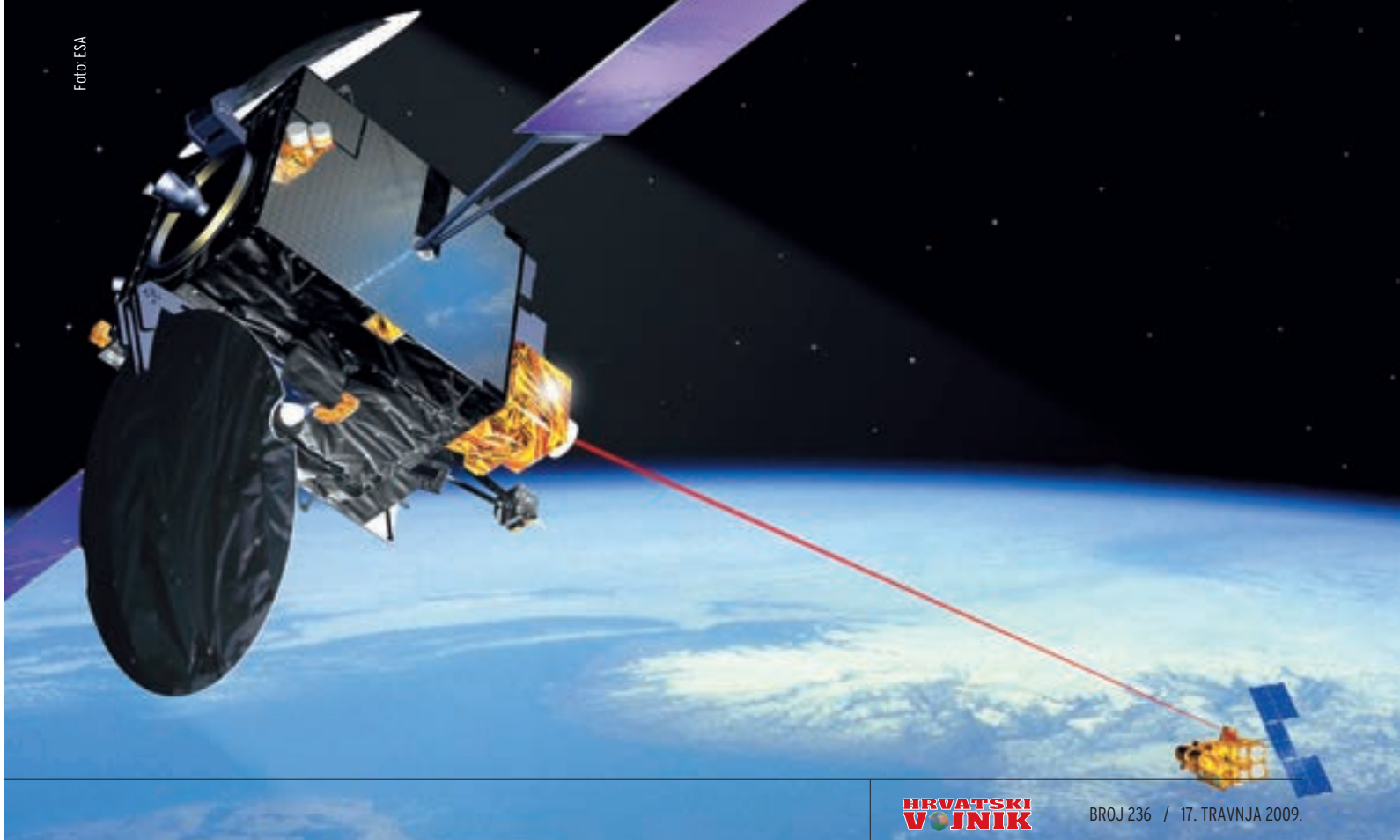
pojasa, posebno nakon Iraka te napada 11. rujna 2001., zahtjevi za satelitskim kapacitetima počeli su nadvisivati dostupne kapacitete. Propusni pojas se očituje kao potreba za brzim i proširivim komunikacijskim mrežama, što podrazumijeva prebacivanje na komercijalni satcom dok se čeka lansiranje vojnih i mnogo sigurnijih zamjenskih satelita sljedeće generacije.

Kako bi izišlo u susret zahtjevima za boljim komunikacijskim mrežama, američko je ministarstvo obrane pripremio programe kao što je transformirajući satelitski komunikacijski sustav (TSAT), koji će osigurati visokopropusne linkove za komunikaciju s postrojbama

na terenu. Pet geostacionarnih satelita koji čine TSAT također će ponuditi revolucionarni laserski "priključak" za iznimne visokokapacitetne linkove između svemirske letjelice i zrakoplova ili druge svemirske letjelice opremljene odgovarajućim terminalima. TSAT bi eventualno mogao zamijeniti i satelite Milstar. Pa ipak, buduće je financiranje TSAT-a upitno.

Prvo lansiranje TSAT-a inicijalno je predviđeno za 2013. godinu, ali zbog pritiska na proračun kao i poteškoća u razvoju, došlo je do odgode lansiranja za sredinu 2018. godine. ■
(Tekst u cijelosti pročitajte na: www.hrvatski-vojn timer.hr)

Foto: ESA





OFFSET U NIZOZEMSKOJ

Budući da je unatrag dvadesetak godina u Nizozemskoj realizirano stotinjak offset sporazuma, to je zasigurno zemlja čijim se iskustvom mogu poslužiti i siromašnije zemlje u regiji i šire. Nizozemska je također jedna od rijetkih zemalja čije je ministarstvo financija naručilo studiju koja je trebala realno ocijeniti učinkovitost primjene offseta u procesu nabave za potrebe obrane. Naime, od 3. do 5. travnja 2006. u Madridu je održan drugi po redu seminar o industrijskoj suradnji i offsetu na području obrane. Među sudionicima seminara nastala je polarizacija dviju skupina zemalja. S jedne strane stale su države koje zagovaraju offset (Danska, Grčka, Mađarska, Nizozemska, Poljska, Španjolska i još neke), a s druge strane stale su države kao što su Francuska, Njemačka, Velika Britanija i Italija, čije obrambene industrije zauzimaju značajno mjesto na svjetskom obrambenom tržištu te im zahtjev za primjenom offseta ne odgovara. Rasprava među predstavnicima navedenih država o zahtjevu za primjenom offseta kao kompenzacije za nabavu opreme za potrebe obrane uglavnom se vodila oko dodatnih troškova koji nastaju

primjenom offseta. Zagovaratelji offseta tvrde da ti troškovi nisu veliki i da iznose oko 2-3% za direktni offset, odnosno 7-8% za indirektni offset, a protivnici tvrde da je taj iznos znatno veći i da iznosi između 10 i 15% od ukupne vrijednosti nabave. Stoga su predstavnici nizozemskog ministarstva gospodarstva i ministarstva obrane prezentirali studiju pripremljenu od konzultantske tvrtke Price Waterhouse Consulting (PWC), čiji je krajnji zaključak bio da su dodatni troškovi nabave opreme za potrebe obrane uzrokovani primjenom offset programa iznosili u prosjeku 2,9% od vrijednosti nabave. Da bi došla do tog zaključka, konzultantskoj je kući bio omogućen uvid u financijsko poslovanje kako nositelja obveze offseta tako i izvršitelja offset obveza za 10-ak offset sporazuma i to je trajalo 2,5-3 godine. Kao što se moglo i očekivati, napravljena je razlika u troškovima koji se odnose na direktni offset, čija prosječna vrijednost iznosi 0,2% od ukupne vrijednosti nabave i troškova koji se odnose na indirektni offset, čija prosječna vrijednost iznosi 2,4%. ■
(Tekst u cijelosti pročitajte na: www.hrvatski-vojn timer.hr)

Nizozemska kotira vrlo visoko na ljestvici europskih zemalja izvoznica naoružanja i vojne opreme, a kako ima vrlo dobro razrađenu offset regulativu, to je bio dovoljan razlog za njezino predstavljanje

Razvoj prvoga namjenskog samovoznog topničkog sustava umreženog doba uvelike se oslanja na modernu tehnologiju, ali i na iskustva što su ih vojske skupile u operacijama zadnjih petnaestak godina

Foto: US Army

NLOS-C, moderan pristup topništvu

Temeljna zadaća samovoznog topničkog sustava NLOS-C (Non-Line Of Sight - Cannon), ili nomenklaturno XM1203, jest osigurati umreženo, dugotrajno djelovanje dugog dometa po ciljevima visoke vrijednosti, čije neutraliziranje znatno pridonosi uspjehu. Namijenjen je za djelovanje protiv točkastih ciljeva visoke vrijednosti, ali i za paljbenu pokrivanje određenog prostora. Zamišljen je i za paljbenu potporu i za precizno djelovanje protiv važnih točkastih ciljeva u dubini protivničkog rasporeda.

Da bi se ti ciljevi ostvarili, konstruktori su, uz visok stupanj automatizacije i besposadnu kupolu, omogućili i sposobnost istodobnog udara više projektila na cilj. To se u stvarnosti pokazuje kao mogućnost udara četiri projektila na isti cilj u četiri sekunde, na otprilike 75% maksimalnog dometa.

Omogućena je dugotrajna paljba od šest projektila u minuti u trajanju od četiri minute. To je ograničenje zapravo logističke prirode jer toliko treba da se potroše 24 projektila, koliko ih je u spremniku.

Dopuna streljivom trebala bi se obaviti unutar 15 minuta, a pritom se rabi sustav za automatsku dopunu streljivom velikog kalibra LCAR (Large Calibre Ammunition Resupply), koji se također razvija u sklopu programa budućih borbenih sustava (FCS).

Srce sustava NLOS-C jest C (cannon - top), odnosno topnički podsustav. Riječ je o naprednoj haubici oznake XM324 kalibra 155/38 mm. Načinjena je u pogonu Watervliet Arsenal (inače, to je najstariji američki arsenal, vojnotehnički zavod, koji od 1813. proizvodi i održava topnička sredstva za vojsku) od vrhun-

skog čelika velike otpornosti, proizvoda francuske čeličane Aubert&Duval.

Haubica je opremljena termalnim senzorom postavljenim u samu cijev pa posada može pratiti temperaturu cijevi u realnom vremenu i prilagoditi djelovanje prema stanju cijevi. Zatvarač je napredne konstrukcije, navojnog tipa i u sebi ima i brizgaljku iz koje nakon opaljenja u komoru ubrizga pet kubičnih centimetara polietilen glikola da bi se ugasile bilo kakve zaostale tinjajuće čestice. Tek nakon toga otvara se zatvarač. Prije umetanja novog projektila i barutnog punjenja, komora se isplahne smjesom vode i glikola da bi se dodatno ohladila. To se obavlja posebnom brizgaljkom koja nije dio zatvarača već sustava za manipuliranje streljivom. ■
(Tekst u cijelosti pročitajte na: www.hrvatski-vojniki.hr)

SAMOVOZNI PZO SUSTAVI MALOG DOMETA (II. dio)

Jedini samovozni PZO raketni sustav britanske vojske je Starstreak High-Velocity Missile (HVM) tvrtke Thales Air Defence. Iako je razvijen kao klasični MANPADS, Starstreak se nikad nije rabio s ramena vojnika. Umjesto toga britanska je vojska odabrala laki lanser na koji se postavljaju tri projektila i sustav za vođenje. Za razliku od svih drugih MANPADS-a u operativnoj uporabi s klasičnim prefragmentiranim bojnim glavama, Starstreak rabi konfiguraciju velikog projektila nosača na čijem se vrhu nalaze tri manja laserski vođena projektila. Maksimalni domet mu je sedam kilometara pri brzini od čak 3,5 maha. Umjesto da ga rabe kao MANPADS, britanska je vojska odlučila Starstreak ugraditi na lako borbeno vozilo na gusjenicama Stormer, proizvod tvrtke BAE Systems Land Systems. Prvi od 135 naručenih primjeraka u operativnu je uporabu uveden još 1995. godine. Na

njega je postavljena daljinski upravljiva kupola opremljena s osam projektila spremnih za lansiranje, uz još 12 u pričuvu unutar vozila. Na kupoli je i elektrooptički infracrveni sustav za otkrivanje ciljeva Air Defence Alerting Device (ADAD) nekadašnje tvrtke Pilkington, koja je sada u vlasništvu Thales Optronicsa. Od 2001. ADAD je nadopunjen termovizijom Thermal Sighting System. Termovizija omogućava uporabu sustava noću i pri smanjenoj vidljivosti, ali i mogućnost automatskog praćenja ciljeva.

Oklopljeni HVM lanser može se postaviti i na druga oklopna vozila. Za još lakša vozila postoji olakšana kupola sa šest Starstreak projektila. Ona je dovoljno lagana da se ugradi i na laka terenska vozila kao što je Peugeot 4x4, koji je rabljen tijekom njezina razvoja. ■
(Tekst u cijelosti pročitajte na: www.hrvatski-vojnik.hr)

Samovozni PZO sustavi malog dometa jedno su od rijetkih područja u kojem europska ponuda daleko nadmašuje američku



Pripremio Siniša RADAKOVIĆ

Sve veći broj raznih mirovnih i “mirovnih” operacija znatno povećava važnost mornaričkih desantnih snaga, koje su se pokazale najpogodnijima za izvođenje takvih zadaća



OPREMANJE MORNARIČKIH DESANTNIH SNAGA (I. dio)

Novinskim člancima trenutačno dominiraju ratovi u Iraku i Afganistanu. Kako su se pretvorili u tipične protugerilske ratove, dominantna su djelovanja na kopnu. Zapravo, ako pogledate zemljovid, vidjet ćete da Afganistan nema izlaz na more. No, upravo su ta dva rata uvelike povećala zanimanje za povećanje mornaričkih kapaciteta prijevoza morskim putem, ali i povećanje i modernizaciju amfibijskih snaga kao osnove ekspedicijskih snaga. Zbog toga sve vodeće zapadne ratne mornarice ubrzano grade velike desantne i pomoćne brodove, ali i nosače zrakoplova, koji su se pokazali kao nezaobilazna komponenta ekspedicijskih operacija. Posljednjih pet godina pokazale su da su upravo mogućnosti djelovanja s brodova na kopno odlučujuće ne samo u klasičnim vojnim operacijama (čak i u Afganistanu, koji nema morsku obalu) već i u raznim humanitarnim operacijama pomoći ugrože-

nom stanovništvu nakon udara tajfuna, poplava ili potresa i sličnih prirodnih katastrofa. Zbog uništenih aerodroma, pruga i cesta, u mnogim slučajevima pomoć je do nastradalih jedino i mogla stići vodenim (morskim) putem.

Zbog toga su se ratne mornarice našle u, za njih, čudnom položaju da se češće moraju odgovarati na hitne pozive za pomoć vlada i/ili državnih agencija, međunarod-

nih organizacija (kao što su Ujedinjeni narodi), ali i nevladinih organizacija, kako bi osigurali medicinsku i humanitarnu pomoć te obavili evakuaciju ljudi iz ugroženih područja. Jedan je od najsvježijih primjera onaj kad je, nakon što je u prosincu 2007. razarajući ciklon poharao Bangladeš, američka vlada reagirala tako da je naložila Pacifičkom zapovjedništvu američke ratne mornarice da pošalje tim za pomoć s 28 članova. No, bio je to tek prvi korak jer je ubrzo u to područje došao desantni brod USS Kearsarge na kojemu je bila 22. Marine Expeditionary Unit (MEU). ■

(Tekst u cijelosti pročitajte na: www.hrvatski-vojniki.hr)





NEUBAUFahrzeug V I VI

Nakon što je postalo očito da razvoj obitelji tenkova Grosstraktor neće uroditi tenkovima koji će se moći operativno rabiti, njemačka je vojska (Reichswehr) morala potražiti bolje rješenje. Naime, sva tri prijedloga Grosstraktora temeljila su se na rješenjima tenkova koji su nastali tijekom I. svjetskog rata ili neposredno iza njega. A to znači da su imali (pre)velika tijela, motore smještene u sredini i gusjenice koje su išle oko tijela. Takvo rješenje imalo je više negativnih posljedica. Veliko tijelo, bez obzira na relativno tanak oklop, moralo je rezultirati velikom masom vozila. Uz to dugi hod gusjenica oko tijela rezultirao je velikim bočnim plohama koje bi u ratu bile idealne mete. Znatno uspjeliji projekt bio je zajednički njemačko-sovjetski Tank Grotte inženjera Ericha Grotta. Po ukupnom izgledu i koncepciji tenk je bio u potpunosti jedinstven za svoje vrijeme. Grotte je zamislio da će napraviti vrlo moderan tenk, koji će do maksimuma rabiti najsuvremenije tehnologije. Tako je za spajanje čeličnih ploča, umjesto zakivanja, rabio zavarivanje. Tijelo tenka snizio je do

maksimuma, tek toliko da u njega stane motor i mjenjačka kutija. Gusjenice je postavio na moderan ovjes, posebno zaštićen dodatnim oklopom. Osnovu je činilo pet velikih čeličnih kotača s gumenim obrubljenjem. Motor i mjenjač, smješten u stražnjem dijelu vozila, pokretao je pogonski kotač koji je također bio smješten straga. Iako se to danas čini razumljivim samo po sebi, početkom tridesetih godina prošlog stoljeća to i nije bilo tako uobičajeno rješenje. Za lakše pokretanje gusjenica, na svaki su ovjes postavili šest dodatnih potpornih kotača, koji međutim nisu bili jednaki. Četiri kotača smještena su od sredine vozila prema kraju, dok su na prednji dio, odmah iza ljenivca, postavili dva manja kotača, koja su rabljena za održavanje optimalne napetosti gusjenice. Još jedno jedinstveno rješenje Tank Grottea bila je uporaba dviju kupola, smještenih jedna na drugu. Prvi i jedini prototip dovršen je u travnju 1931., a prva su ispitivanja započela u srpnju iste godine. ■

(Tekst u cijelosti pročitajte na: www.hrvatski-vojniki.hr)

Iako je u odnosu na tadašnje najsuvremenije francuske, britanske i američke tenkove Neubaufahrzeug bio bolji, ipak nije bio dovoljno dobar za njemačku vojsku. Vjerojatno je to najbolji dokaz koliko je njemačka koncepcija razvoja tenkova bila naprednija u odnosu na buduće protivnike

Nakon dugog razdoblja unutarnjih političkih nestabilnosti, turska vojska je pozivajući se na tradiciju kemalizma u rujnu 1980. srušila civilnu vladu Sulejmana Demirela. Parlamentarna demokracija je ponovno obnovljena 1983...

TURSKA 1980.

Suvremena Turska počiva na temeljima koje su postavile reforme Kemala Paše Atatürka - republikanizmu, sekularnosti, europeiziranom političkom i pravnom sustavu koje se zajednički nazivaju kemalizmom. Nakon njegove smrti 1938., na čelu zemlje ga je zamijenio İsmet İnönü da bi 1945. u Turskoj, kao prvoj većinski muslimanskoj zemlji na svijetu, bilo uvedeno višestranačje. Od svršetka vladavine Atatürkove Republikanske narodne stranke 1950., vojska je u Turskoj tri puta intervenirala u politiku. Prvi se put to dogodilo 1960. vojnim udarom generala Gürsela kojim je srušena vlada premijera Adnana Menderesa, koji je na parlamentarnim izborima 1950. pobijedio Republikansku narodnu stranku, a Menderes je na suđenju osuđen na smrt. Na pritisak vojske je 1961. donesen novi ustav koji je utemeljio Druge republiku na tradiciji kemalizma.

Vojska se ponovno umiješala u turske političke prilike 1971. Naime, zbog velikih unutarnjih nemira koji su potresali zemlju, Demirelova vlada je bila prisiljena podnijeti ostavku, nakon što je vojska pod zapovijedanjem načelnika glavnog stožera generala Tagmaca uputila predsjedniku Sunayu ultimatum za njegovo smjenjivanje. Nakon razdoblja prijelazne vlade, mogućnost formiranja vlade je ponovno dobila Republikanska narodna stranka koja je sedamdesetih poprimila socijaldemokratsku komponentu.

Razdoblje nestabilnosti

U drugoj polovini sedamdesetih godina Turska je i dalje bila u snažnim previranjima i sukobima između lijevice

Hürriyet 12 Eylül 1980 Cuma

YILDIRIM BASKI

BÜTÜN YURTTA SIKIYÖNETİM İLAN EDİLDİ

Ordu yönetime el koydu

Hükümet ve Parlamento feshedildi, Siyasal partilerin faaliyetleri durduruldu. Parlamento'ların dokunulmazlıkları kaldırıldı. Saat 05.00'ten itibaren sokağa çıkma yasağı başladı

Genelkurmay Başkanı Evren'in başkanlığında Kara, Hava, Deniz Kuvvet Komutanları ile Jandarma Genel Komutanı Milli Güvenlik Konseyi'nde görev aldı

DİSK ve MİSK'e bağlı bütün sendikalar faaliyetten men edildi. Bütün dernekler kapatıldı

Bu hafta hiç bir spor faaliyeti yapılmayacak

Bankalar ikinci bir emre kadar çalışmayacaklar

Yurt dışına çıkış yasaklandı. Yurt dışında çalışan işçiler ve turistler yurt dışına çıkabilecekler

İlk bildiriler:

1 numaralı bildiri

TÜRK Devleti Kurucuları ile birlikte Kara, Hava, Deniz Kuvvetleri Komutanları ile Jandarma Genel Komutanı Milli Güvenlik Konseyi'nde görev aldı

Genelkurmay Başkanı Evren'in başkanlığında Kara, Hava, Deniz Kuvvetleri Komutanları ile Jandarma Genel Komutanı Milli Güvenlik Konseyi'nde görev aldı

DİSK ve MİSK'e bağlı bütün sendikalar faaliyetten men edildi. Bütün dernekler kapatıldı

Bu hafta hiç bir spor faaliyeti yapılmayacak

Bankalar ikinci bir emre kadar çalışmayacaklar

Yurt dışına çıkış yasaklandı. Yurt dışında çalışan işçiler ve turistler yurt dışına çıkabilecekler

Odmah nakon vojnog udara turski dnevnik Hürriyet objavio je posebno izdanje s naslovnicom na kojoj je pisalo "Vojska je preuzela kontrolu"

i desnice preko koje se reflektirao hladnoratovski sukob. Osim s pužajućim građanskim ratom, zemlja je istodobno bila suočena s jačanjem vjerskog ekstremizma. Organizacije kao "Sivi vukovi", vojno krilo ultranacionalističke Stranke nacionalnog pokreta su sudjelovale u napadima na simpatizere ljevice koji su također uzvraćali političkim atentatima. Smatra se da je tijekom sedamdesetih ubijeno više od pet tisuća ljudi. Na čelu zemlje se izmijenilo nekoliko vlada koje nisu uspijevale stabilizirati stanje, budući da je izborni sustav razmjernog predstavnika otežavao stvaranje parlamentarne većine bilo kojoj političkoj stranci. U studenom 1979. je na čelo vlade ponovno izabran Sulejman Demirel iz konzervativne Stranke pravde koji je

su trebali dati odriježene ruke snagama sigurnosti te pridonijeti stabilizaciji situacije u zemlji. Evren je objavio i listu od šezdeset zahtjeva vojske, koje je Demirel prihvatio. Međutim, zbog različitog odnosa snaga u parlamentu nisu prošli legislativu. U drugom izvješću visokih časnika upućenom Evrenu u ljeto 1980., preporučivalo se izvođenje vojnog udara bez odgađanja. Nakon manjih korekcija plan rušenja Demirelove vlade je imenovan "Operacija zastava".

Evrenov vojni udar

Na sastanku Evrena s četvoricom najviših časnika 7. rujna je donesena odluka o zbacivanju vlade. Vojni udar je počeo u jutarnjim satima 12. rujna 1980., kada je vojska zaposjela sve

Vojska je zaposjela sve važne institucije u zemlji, pri čemu nije naišla ni na kakav organiziran otpor. Najveći dio turskih građana je pozdravio vojni udar kao jedinu alternativu kaosu u koji je zemlja svakodnevno tonula. Evren je u obraćanju javnosti na nacionalnoj televiziji objavio rušenje vlade



General Evren i premijer Demirel snimljeni dok su još bili u podnošljivim odnosima

tako zamijenio Bülenta Ecevit iz Republikanske narodne stranke.

Vojni vrh od sredine sedamdesetih nije vjerovao u održivost postojećeg političkog sustava te su potkraj dekade počela okupljanja i konzultacije najviših vojnih časnika o poduzimanju mjera. U rujnu 1979. je načelnik glavnog stožera general Kenan Evren generalu Saltiku zapovjedio da sastavi izvješće o stanju u zemlji, u kojem je Saltik preporučio rušenje vlade. Evren se 1. siječnja 1980. obratio javnosti tražeći stvaranje koalicijske vlade i donošenje paketa protuterorističkih zakona od parlamenta. Oni

važne institucije u zemlji, pri čemu nije naišla ni na kakav organiziran otpor. Najveći dio turskih građana je pozdravio vojni udar kao jedinu alternativu kaosu u koji je zemlja svakodnevno tonula. Evren je u obraćanju javnosti na nacionalnoj televiziji objavio rušenje vlade.

Vlast u zemlji je nakon Demirelove vlade preuzelo Vijeće nacionalne sigurnosti koje je proglasilo izvanredno stanje u zemlji, raspustilo parlament i vladu te ukinulo ustav i zabranilo sve političke stranke i sindikate. U obrazloženju odluke Vijeće se pozvalo na tradiciju kemalizma i odanost nacije sekularnoj tradi-

ciji. U kratkom vremenskom razdoblju, nakon vojnog udara oko pola milijuna ljudi je bilo privedeno, od kojih je 230 tisuća bilo suđeno. Dosuđeno je i 50 smrtnih kazni. Dio uhićenih je podvrgnut torturi a određen broj se i dalje smatra nestalima. Među uhapšenima se nalazila i većina vodećih turskih političara kao što su premijer Demirel, Bülent Ecevit i Necmettin Erbakan. Dekretom vojne vlasti je Demirelu i Ecevitu zabranjena politička aktivnost, no oni se potkraj osamdesetih aktiviraju te i danas imaju bitne uloge u turskom političkom životu.

Nakon donošenja novog ustava 1982., vojni režim je raspisao i održavanje parlamentarnih izbora za 1983. godinu. Nakon njih je obnovljena demokracija a vladu je formirao Turgut Özal iz Stranke domovine. General Evren se nakon umirovljenja povukao u ljetovalište na Mediteranu, gdje i danas živi. U međuvremenu su spriječena dva atentata na njega. Zanimanje turskih vojnih krugova za politiku se nastavilo; u ljeto 2008. diljem Turske su uhićene osobe koje pripadaju nacionalističkoj skupini Ergenekon, među kojima su bili i umirovljeni visoki vojni časnici, pod sumnjom da pripremaju državni udar. ■

HRVATSKI MEMORIJALNO-DOKUMENTACIJSKI CENTAR DOMOVINSKOG RATA U SURADNJI S HRVATSKIM VOJNIKOM OBJAVLJUJE AUTENTIČNE DOKUMENTE I MEMOARSKO GRADIVO VEZANO UZ DOMOVINSKI RAT

Sa sjednice Predsjedništva SFRJ - 12. ožujka 1991. (II. dio)

U **zadnjem odlomku** prepisa sadržaja stenograma sa sjednice Predsjedništva SFRJ od 12. ožujka 1991., koji je objavljen u broju 234, navedene su riječi Borisava Jovića, člana Predsjedništva iz Srbije, koje su zapravo bile zaključak uvodnog dijela sjednice, odnosno Jovićev pokušaj da daljnji tijek sjednice usmjeri prema odluci o uvođenju izvanrednog stanja u SFRJ. Već se iz njegova dnevnika, čiji su dijelovi prikazani u prethodnim brojevima, može zaključiti da je srbijansko vodstvo nastojalo iskoristiti JNA za ostvarenje svoje dominacije u Jugoslaviji. Uvođenjem izvanrednog stanja omogućio bi se lakši obračun s hrvatskim vodstvom, koji nije isključivao ni nasilnu promjenu vlasti u Hrvatskoj. No, tome su se na sjednici Predsjedništva usprotivili predstavnici iz Makedonije, Bosne i Hercegovine te, dakako, iz Hrvatske, dok član Predsjedništva iz Slovenije Janez Drnovšek nije nazočio toj sjednici.

Stjepan Mesić (Hrvat, član Predsjedništva iz Hrvatske): Što se Hrvatske tiče, nema nikakve potrebe za izvanrednim stanjem, a ona krizna žarišta koja su nastala, nastala su na umjetan način: da se ne bi vidjelo Kosovo, ponavljamo stotinu i tisuću puta, stvoreni su Knin, Petrinja i Pakrac. Na Kosovu se situacija, gospodo, ne može riješiti represijom, ne može se riješiti bez Albanaca i protiv Albanaca, ali ne može se ni situacija u Hrvatskoj riješiti bez Hrvata i protiv Hrvata. A upravo se to pokušalo. Pokušalo se na jedan umjetan način dobiti Srbe protiv Hrvata, isforsirati tobožnju ugroženost Srba i sada ići u izvanredno stanje. Ja mislim da prvo u svijetu ne bi dobro ispalo. Ne bi bilo prihvaćeno, jer razloga za izvanredno stanje nema, bar ne na cijelom teritoriju Jugoslavije. A što se tiče unutrašnjeg dogovaranja pod prijetnjom tenkova i uniformi, mislim da od dogovaranja neće biti ništa.

Vasil Tupurkovski (Makedonac, član Predsjedništva iz Makedonije): Svakako treba da Vrhovna komanda upozori na alarmantno stanje, ali treba da potvrdi odlučnost da se zemlja demokratski razvija. Treba da ukaže na neophodnost da se svi politički i

društveni problemi rešavaju političkim i mirnim sredstvima, i dade jasnu izjavu Vrhovne komande i Predsedništva u tom svojstvu i o tome sa današnje sednice. Intenzivirati pregovarački proces uz napor da se shvati neophodnost sporazumevanja i pronalaženja optimalnog rešenja u skladu sa datim istorijskim, unutrašnjim, nacionalnim, međunarodnim i međunarodnim okolnostima.

Bogić Bogićević (Srb, član Predsjedništva iz BiH): Znamo da imamo istorijsku odgovornost i za nečinjenje, i u tom pravcu sam protiv politike svršenog čina. U svakom slučaju imamo odgovornost da ne dođe do građanskog rata i mislim da ga moramo spriječiti po svaku cijenu. Protiv sam mijesanja stranog faktora na bilo koji način, pogotovo vojne sile, u naše unutrašnje prilike i stojim na stanovištu da do sada naša Jugoslovenska armija nije nikada prekoračila svoja ustavna i zakonom određena ovlašćenja, bez obzira na težnje koje dolaze iz pojedinih sredina. Međutim, isto tako mislim da bi u ovom trenutku zavođenje vanrednog stanja u cijeloj našoj zemlji i suspenzija svih protivustavnih odluka i zakona otvorili brojna pitanja. (...)

Borisav Jović: Moram da upozorim na sve posledice naše eventualne negativne odluke po mogućnost čak i funkcionisanja našeg Predsedništva, po mom mišljenju, autoritativno, u uslovima kada preti raspad zemlje i građanski rat. Uzmite dobro u obzir situaciju u kojoj se nalazimo, i svu odgovornost, svako za sebe. Jer, ima granica dokle se nas može smatrati Predsedništvom Jugoslavije i dokle se može verovati da mi možemo nešto praktično da učinimo za spas zemlje. Nije stvar u tome da li ćemo mi sebe smatrati ovakvim ili onakvim, nego u faktičkom stanju. Ja sam se izjasnio da prihvatam ovaj tekst odluke.

Nenad Bućin (član Predsjedništva iz Crne Gore): Ako ne možemo taj minimum prihvatiti, onda je pošteno da se razidemo.

Riza Sapundžiju (član Predsjedništva s Kosova): Ja bih samo postavio pitanje da li je adekvatan momenat?

Jović: Da li si ti dobio dovoljno odgovora ili još da razgovaramo?!

Sapundžiju: Dovoljno.

Jović: Znači prihvataš?

Bogićević: U ovom trenutku ovako formulisano odluku ne bih mogao prihvatiti, između ostalog što još uvijek nisam razjasnio stav prema ovim dokumentima na osnovu kojih donosimo odluke. Da li pripravnost u sastavu vanrednih mjera ili ne? Čitam tačku 9, a pripravnost podrazumijeva i povećanu mobilnost i stepen gotovosti oružanih snaga, i ja, naravno, nemam nikakve rezerve i nepovjerenje prema našoj Armiji, ali u ovoj naelektrisanjoj atmosferi stavljati ovakav zadatak našoj Armiji, sada, mislim da ne bi bilo produktivno, a ubijeđen sam da je naša Armija spremna i pripravna da izvrši svaki zadatak u svakom trenutku.

Mesić: Ja sam protiv, iz poznatih razloga, jer smatram da svako spominjanje izvanrednih mjera i mobilizacije može samo štetiti u daljem dogovaranju, a nisam uvjeren da Armija ne može riješiti svaki problem koji nastane.

Jović: Vasil, imaš li nešto novo?

Tupurkovski: Još jednom da potvrdim da sam ubjeđen da samo političkim sredstvima možemo političku blokadu da prevaziđemo. Mislim da je neproduktivno donositi ovakvu odluku večeras.

Jović: Kostić?

Jugoslav Kostić (član Predsjedništva iz Vojvodine): Prihvatam.

Jović: Iz toga proizlazi da Predsedništvo Jugoslavije nije bilo u stanju da donese odluku koju je predložio Štab Vrhovne komande i da oružane snage SFRJ, uz našu komandu, nisu u stanju da obezbede ono što im Ustav nalaže, prema onome kako oni tvrde, a ja nemam razloga da im ne verujem. Iz ovoga proizilazi – svoje lično opredelenje hoću da kažem – da je Predsedništvo SFRJ ovakvom odlukom i svojim stavom zažmurilo pred situacijom i preuzelo na sebe svu odgovornost za takvu odluku. Lično verujem da od toga neće zavisiti sudbina zemlje. Zaključujem sednicu. ■

* U sljedećem broju navest će se rasprava s nastavka (druge) sjednice Predsjedništva, održane 14. ožujka 1991.

Rat mi je ukrao proljeće i snove

Uvijek sam bio sanjar. Kad mi je najteže u životu, sklopim oči i poletim, nebeskim i zemaljskim prostranstvima. Tako je bilo i '91. godine. I nadoh se na livadi okupanoj proljetnim suncem, čije su tople zrake milovale livadsko cvijeće. Sa starog hrasta klikta- jem me pozdravi sokol, koji je u krošnji svio gnijezdo. Stajah zadivljen pred proljetnim sagom istkanim šarenilom boja, kojim su letjeli leptiri pijuci nektar s rosom i zujale pčele marljivo skupljajući pelud. U tom zemaljskom raju ugledah tebe kako bosonoga trčiš meni u naručje, dok ti proljetni vjetar miluje zla- čanu kosu. Taj divni san prekinu mi tutnjava topova u daljini. Znao sam, počinje rat. I krenuo sam - za Hrvatsku! Kuća mi je postala zemunica, rov, polje i šuma. U tim ratnim godinama nije bilo toplog kreveta ni vremena za snove. Ali neću o tome, rat je završio. Želio sam ga što prije zaboraviti. Vratio sam se kući, u svoj topli krevet, sa željom da nastavim snove koje je prekinuo rat. Ali prevario sam se: snovi više nisu bili isti. Moje proljeće je postalo hladno, bez sunča- ne zrake, a nebo sivo i tmurno. Na livadi više nema zelene trave. Preorana je i puna kratera od topovskih granata. Umjesto cvijeća, na njoj su mrtva tijela i otki- nuti ljudski udovi. Miris cvijeća zamijenio je miris krvi i baruta. Zujanje pčela prestalo je s fujukom tanadi i reskim zvukom vrućih gelera, što otkidaju ljudske udove i mrve kosti. I stari hrast je ranjen i osakaćen, a gnijezdo srušeno i prazno. Ali hrast još uvijek stoji kao znak hrvatske tisućljetne opstojnosti i vjere. Nema više niti tebe, ljubavi moja. Od tebe mi je ostao samo zvuk tvoga imena na usnama i boja tvojih plavih očiju u sjećanju, stopljena s nebeskim plavetnilom. Rat mi je ukrao proljeće, moje divne snove i tebe. O, Bože, molim te, vrati mi snove, proljeće i moju ljubav. Jer ja vjerujem u tebe i vjerujem da tamo negdje daleko među zvijezdama postoji vječno proljeće. Gdje ću biti vječni nebeski sanjar.

Vlado JUKIĆ

*Posvećeno hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata
oboljelima od PTSP-a, čija su proljeća i snovi ostali
rasuti diljem bojišnica*

Izazov praznoga groba

Gotovo svake godine, baš o Uskrsu, pojave se u medijima priče o pronalasku Isusovih posmrtnih ostataka. Takve priče nemaju veze sa stvarnošću, ali znaju povrijediti vjerničke osjećaje. Što o tome valja misliti? Ako netko pretražuje grobove da pronade Isusovo tijelo, vjernici znaju da mu je trud uzaludan. To može ipak značiti da prazni Isusov grob ni danas ljude ne ostavlja ravnodušnima: što se dogodilo s Isusovim tijelom?

Gotovo dvije tisuće godina Crkva pokazuje prazan grob i za Isusa svjedoči: raspet, umro i pokopan, treći dan uskrsnuo od mrtvih. Prvi glas o njemu nakon pokopa bila je vijest o praznom grobu. To je do danas jedina, za svakoga provjerljiva činjenica. Žene koje posjećuju mjesto Isusova pokopa nalaze da je grob prazan. Apostoli trkom žure provjeriti vijest. I oni utvrđuju: grob je zaista prazan. Što je s Isusom? Moglo se svašta pretpostavljati. Marija Magdalena pomišlja da je tijelo ukradeno. Neki učenici rezignirano napuštaju Jeruzalem. Na putu u Emaus jadaju se suputniku: "A zbuniše nas i žene neke od naših: u praskozorje bijahu na grobu, ali nisu našle njegova tijela pa dodoše te rekoše da su im se ukazali anđeli koji su rekli da je on živ. Odoše nato i neki naši na grob i nadoše kako žene rekoše, ali njega ne vidješe" (Lk 24,22-24).

Preokret nastaje u susretu s uskrsnim Isusom. U zajednici i pojedinačno on se ukazuje svojim učenicima. Ukazanja su temelj novoza- vjetne vjere u Isusa. On ukazanjem zajednici očituje svoj život. Taj susret je jedinstven i nema analogije ni s kojim drugim doživljajima. Isti je Isus koji umire na križu, ali je život koji se očituje sasvim nov. Susret s njime doživljava se kao susret sa samim Bogom. Ukazanja su kao "inicijalno paljenje" (W. Kasper) koje pokreće zajednicu. Oni navješćuju i svjedoče o onome što su vidjeli, čuli i rukama svojim opipali (1. Iv 1,1). Svi oni pronose nečuvenu vijest: "Toga Isusa uskrsi Bog! Svi smo mi tome svjedoci" (Dj 2,32). Oni koji bijahu zbunjeni, u nevjerici, u rezignaciji, u strahu, sada sa svom odlučno- šću navješćuju Isusa uskrsloga. Taj razboriti i kritički oprez govori u prilog njihova svjedočanstva. Svoju pak najveću uvjerljivost ovo svjedočanstvo dobiva time što su svi svjedoci bili spremni poći u smrt za poruku koju su naviještali. Svima koji traže Isusove "posmrtnne ostatke" oni navješćuju poruku neba: "Uskrsnuo je! Nije ovdje. Evo mjesta kamo ga položiše" (Mk 16,6).

Naviještanje Isusova uskrsnuća povijesna je provokacija. Uvijek će iznova izazivati ljude da ispituju činjenicu praznoga groba. No, zagonetku praznoga groba znaju samo oni koji susretnu uskrsloga Isusa. On je nazočan u svojoj Crkvi, koja u slavlju sakramenata poziva vjernike na susret s njime. U susretu s Isusom imamo još jedno iskustvo - njegov uskrsli život i kroz naše tijelo struji. I kao jeka nebeske melodije odzvanja pjesma u našim srcima: Uskrsnu Gospodin uistinu! Aleluja, aleluja!

Ivan NIMAC



BIBLIOTEKA



Josip Šegota:
Beskućnik – pet godina na dnu Zagreba,
Naklada Pavičić, Zagreb, 2009.

“Sve što sam napisao istina je”, kaže autor ove ispriče o životu na ulici, Josip Šegota (rođen 1947. u Zagrebu, odrastao u središtu grada, diplomirao ekonomiju): “To nije tv-sapunica, to je moj život!”

Imao je sve: društveni položaj i veze, posao u državnom poduzeću, obitelj, dom, vikendicu na moru, prijatelje, sviđao se ženama, odlazio u kupovinu u inozemstvo... I onda je, preko noći, zbog nesporazuma s najbližima, sukoba na poslu (izazvanog dugim jezikom), lakovjernosti i prijateljskog noža u leđima, ostao bez svega. Više gladan nego sit, ponižen, prezren, zaboravljen, shvatio je da ništa nije onako kako se čini. S vlastitom je obitelji morao prekinuti odnose, prijatelji su ga napustili, poznanici od njega okretali glavu. Nije ostao samo bez posjeda i prihoda nego i bez svoga dotadašnjeg života. Bačen je na rub egzistencije, a i preko njega, u svijet o kojemu u svome građanskom komforu nije ništa htio znati. Prisilno se našao u ulozi na životnom dnu i tu ostao punih pet godina. S mješavinom stida, srdžbe i tuge, iskreno svjedoči o tome sjećanjima na vlastito beskućništvo u hrvatskom velegradu.

Na pisanje “Beskućnika” odlučio se zbog onih koji nisu beskućnici, a koji nevoljnike oko sebe ne primjećuju. Htio ih je upozoriti da se i njima može dogoditi ono što se dogodilo njemu, da je granica između onoga koji ima sve i onoga koji nema ništa vrlo krhka.

Junak i pripovjedač upoznao je u svratištima i pučkim kuhinjama i Mihu B., nekad slavljenog književnika, koji mu je pomogao u doradi ove knjige, ali tek kad je dobio obećanje da će ostati anonimna.

Mirela MENGES

FILMOTEKA

X-Men početak: Wolverine

- američki akcijski
- trajanje: 107 minuta
- redatelj: Gavin Hood
- distributer: Continental film
- glume: Hugh Jackman (Logan/Wolverine), Ryan Reynolds (Wade Wilson), Liev Schreiber (Victor Creed), Dominic Monaghan (Barnell Bohusk)



Prethodeći događajima iz X-Men trilogije, film X-Men početak: Wolverine epska je priča o Wolverineovoj nasilnoj, ali i romantičnoj prošlosti te njegovu složenom odnosu s Victorom Creedom i zloglasnim programom Oružja X. Wolverine susreće mnoge mutante, među kojima se pojavljuju neke od legendi svijeta X-Mena koje već dugo nismo vidjeli...

...u revoluciji epskih razmjera u kojoj se mutanti suprotstavljaju moćnim silama koje su ih odlučile eliminirati. Dok su prethodna tri X-Men filma smještena u ne tako daleku budućnost, glavna radnja najnovijeg nastavka smještena je u vrijeme prije navedenih filmova, u ne tako daleku prošlost, sedamdesetih godina XX. stoljeća. No, epska priroda filma također uključuje poglede 150 godina unatrag. Pojavljuje se dosta likova iz prošlog dijela X-Mena, a film se temelji na životu i Loganovoj prošlosti. Naglasak je na njegovoj negativnoj strani - nasilnosti, koju je u prošlim nastavcima neprestano pokušavao obuzdati. Čitava priča je isprepletena i Loganovim upoznavanjem novih članova porodice, ali i samih mutanata. Hugh Jackman može zadovoljno trljati ruke – kad je 2008. završio s titulom najseksipilnijeg muškarca i vodio ovogodišnju dodjelu Oscara, uskoro dolazi i novi nastavak X-Mena, koji mu, valjda, neće narušiti popularnost kod žena.

Leon RIZMAUL

VREMEPLOV



18. travnja 1956. Raspušten Informbiro

Moskva je 18. travnja 1956. raspustila Informbiro, nekadašnju Staljinovu tvorevinu koja je u pokornosti trebala držati njegove europske komunističke satelite. Informacijski biro komunističkih partija stvoren je 1947. u Poljskoj. Najsnažniju potporu dali su mu Titovi komunisti, tada zaneseni vizijom širenja proleterске revolucije “u duhu teorije Lenjina i Staljina”. Zato je njegovo sjedište i bilo u Beogradu, gdje se izdavallo glavno informbirovsko glasilo. No, Staljin, kao i nekad u Kominterni, nije htio “koordinaciju” nego podređivanje komunističkih partija svojoj volji, zapravo državnim interesima SSSR-a. Iako ortodokсни komunist i Kominternin đak, Tito se ubrzo sukobio sa Staljinovom hegemonističkom politikom. Informbiro je na to 1948. isključio jugoslavenske komuniste iz “bratske obitelji partija” i pozvao na rušenje, kako je rečeno, “Titove klike”, koja je poslije nazvana čak i fašističkom. Titov položaj nikad nije bilo nesigurniji. Na V. partijskom kongresu odbacio je sovjetske optužbe, ali je na kraju govora ipak uskliknuo: – “Živio Staljin!” Razmirice su se, međutim, toliko produbile da je zaprijetila i sovjetska vojna intervencija. Kako je Zapadu u Hladnom ratu odgovarao sukob Beograda s dotad monolitnim sovjetskim blokom, Jugoslaviji je počela pristizati vojna i financijska pomoć za obranu. Zauzvrat, Tito je morao odustati od pomaganja grčkim komunističkim gerilcima. No, do demokratizacije jugoslavenskog režima ipak nije došlo. Štoviše, seljaci su izvrgnuti još žešćoj kolektivizaciji, privatizirani su posljednji ostaci male privrede, a obračun s domaćim IB-ovcima vodio se staljinističkim metodama. Poslije Staljinove smrti, Nikita Hruščov je dolaskom u Beograd 1955. definitivno okončao dugogodišnji sukob. Nedugo nakon toga Informbiro je raspušten kao neprimjeren ostatak staljinističkih vremena. To, međutim, Hruščova nije spriječilo da iste godine tenkovima suzbije demokratski prevrat u Mađarskoj.

17. travnja 1961. – intervencija u Zaljevu svinja

18. travnja 1943. – ustanak u Varšavskom getu

18. travnja 1943. – ubijen admiral Yamamoto

21. travnja 1509. – Henrik VIII. postao kralj

21. travnja 1918. – oboren Crveni Barun

23. travnja 1913. – Crna Gora osvojila Skadar

Leon RIZMAUL

INFOKUTAK

Filatelistička izložba u Galeriji MORH-a

Pod pokroviteljstvom ministra obrane Branka Vukelića u Galeriji “Zvonimir” 23. travnja u 18 sati bit će otvorena filatelistička izložba “60 godina NATO-a”, koju Atlantsko vijeće RH organizira u prigodi ulaska Hrvatske u NATO.

To je treća iz serije izložbi posvećenih NATO-u i primanju RH u punopravno članstvo, a može se razgledati do 30. travnja, radnim danom od 11 do 18 i subotom od 10 do 12 sati. Ulaz slobodan.

Josip Jović - pali hrvatski vitez

Pripadnici tzv. SAO Krajine okupirali su 28. ožujka 1991. Nacionalni park Plitvička jezera, s ciljem onemogućavanja prosvjeda djelatnika poduzeća "Plitvice" protiv pripojenja tog područja tzv. SAO Krajini. Zaposjeli su sve važnije položaje i ugrozili sve ono što taj prirodni biser čini poznatim i važnim u svijetu. Na Plitvice je, radi uspostavljanja reda i mira, vodstvo RH uputilo oko 300 pripadnika PJ MUP-a RH. Tu su kolonu na Uskrs, u 5 sati 31. ožujka 1991., nakon što je preko Koranskog mosta ušla u područje NP Plitvička jezera, dočekali u zasjedi srpski teroristi i "martićevci" i iz najraznovrsnijeg oružja otvorili vatru po njoj. Hrvatska je policija odbacila teroriste i do 10 sati istoga dana uspostavila nadzor nad središnjim dijelom Nacionalnog parka Plitvička jezera. Akcijom je zapovijedao današnji načelnik GSOSRH general zbora Josip Lucić. Pri tome je poginuo pripadnik SP MUP-a RH Josip Jović, prva žrtva srpske pobune u Hrvatskoj, a sedam pripadnika specijalne policije je ranje-



Zbirka:

Odore

Naziv:

Odora, molitvenik
i krunica
Josipa Jovića

no. Josipa Jovića pogodio je rafal kod zgrade pošte te je, iako je imao pancirku, smrtno ranjen. Taj dan i sljedećih dana na Plitvice su stigle jake oklopno-mehanizirane snage JNA, što je zapravo bilo izravno upletanje JNA u takve dnevno-političke probleme i okupacija hrvatskoga državnog područja.

Josip Jović rođen je u Aržanu 21.11.1969. od oca Filipa i majke Marije. Obitelj je imala petero djece, dva sina i tri kćeri.

U aktivni sastav MUP-a stupio je 5. kolovoza 1990. a kao pripadnik MUP-a bio je na terenu u Petrinji i Pakracu.

Posthumno je dobio čin bojnika. Odlikovan je: Redom Petra Zrinskog i Frana Krste Frankopana s pozlaćenim pletrom, Spomenicom Domovinskog rata, Spomen-značkom I. gardijske brigade Tigrovi, Spomenicom prvog poginulog redarstvenika MUP-a u Domovinskom ratu.

Pokopan je na mjesnom groblju u Aržanu, a na Uskrs 1994. u Aržanu mu je otkriven spomenik.

HRVATSKI VOJNIK

Nakladnik: MINISTARSTVO OBRANE RH
SLUŽBA ZA ODNOS S JAVNOŠĆU I INFORMIRANJE
Odjel hrvatskih vojnih glasila

Glavni urednik: Željko Stipanović (zeljko.stipanovic@morh.hr)

Zamjenica glavnog urednika: Vesna Pintarić (vpintar@morh.hr)

Zamjenik glavnog urednika za internet: Toma Vlašić (toma.vlastic@morh.hr)

Izvršni urednik: Mario Galić (mario.galic@morh.hr)

Urednici i novinari: Marija Alvir (marija.alvir@morh.hr), Leida Parlov (leida.parlov@morh.hr), Domagoj Vlahović

Lektorice: Gordana Jelavić, Boženka Bagarić, Milenka Pervan Stipić

Urednik fotografije: Tomislav Brandt

Fotograf: Davor Kirin

Grafička redakcija: Zvonimir Frank (urednik), (zvonimir.frank@zg.htnet.hr), Ante Perković, Damir Bebek, Predrag Belušić

Webmaster: Drago Kelemen (dragok@morh.hr)

Prijevod: Jasmina Pešek

Tajnica redakcije: Mila Badrić-Gelo, tel: 3784-937

Marketing i financije: Igor Vitanović, tel: 3786-348; fax: 3784-322

Tisak: Tiskara Zelina d.d., K. Krizmanić 1, 10380 Sv. I. Zelina

Naslov uredništva: MORH, Služba za odnose s javnošću i informiranje, p.p. 252, 10002 Zagreb, Republika Hrvatska

http://www.hrvatski-vojniki.hr, e-mail: hrvojniki@morh.hr

Naklada: 5400 primjeraka



U članstvu Europskog udruženja vojnih novinara (EMPA)

Rukopise, fotografije i ostali materijal ne vraćamo. Copyright HRVATSKI VOJNIK, 2009. Novinarski prilozi objavljeni u Hrvatskom vojniku nisu službeni stav Ministarstva obrane RH.



www.professionalsoldiers.com



Osnivači sitea www.professionalsoldiers.com nazivaju ga "domom tihih profesionalaca". Naravno, stranica je posvećena pripadnicima specijalnih postrojbi (američkih) i svima ostalima koji su zainteresirani za njihov način života. U skladu s poslovičnom tajnovitošću vezanom uz te postrojbe i vojnike, ne možemo reći da je stranica previše bogata. Međutim, ipak je dostupan priličan broj podataka vezanih za američke specijalce i njihove zadaće te njihovu povijest. Osobito je zgodno što postoje objašnjenja za neke od često nam nerazumljivih kratica kojima se u anglosaksonskom vojnom vokabularu toliko vole koristiti. Postoje i neki promidžbeni filmići, no zbog prilične težine u megabajtovima nismo ih pokušavali skinuti, što ne znači da vi ne smijete pokušati. Također, oni koji su zainteresirani i za konverzaciju s posjetiteljima i vlasnicima sitea, mogli bi baciti pogled na forum.

D. VLAHOVIĆ

★ THE **EXPERT'S CHOICE** ★

Danner®

PURSUIT GTX

BUILT FOR TEMPERATE
CONDITIONS.



BUILT FOR
HOT CONDITIONS.

PURSUIT DXTVENT



STRIKER™ II ASSAULT

BUILT FOR COOL
CONDITIONS.



NOVI MODEL I

VODEĆEG SVIJETSKOG PROIZVOĐAČA

TAKTIČKE OBUĆE



DXTVENT

KROKO
INTERNATIONAL
WWW.KROKO.HR